

BANKA
SLOVENIJE
EVROSISTEM

FINANČNA STATISTIKA

EKONOMSKI ODNOSI SLOVENIJE S TUJINO

November 2008

POVZETEK

Saldo tekočega računa plačilne bilance Slovenije je bil v prvih enajstih mesecih leta 2008 negativen in je znašal 1.825,6 mio EUR. V enakem obdobju leta 2007 je saldo tekočega računa izkazoval primanjkljaj v višini 1.149,3 mio EUR.

Na saldo tekočega računa je v prvih enajstih mesecih leta 2008 pozitivno vplival le presežek na storitveni podbilanci v višini 1.652,8 mio EUR. Podbilance blaga, dohodkov in transferov pa so izkazovale primanjkljaj: blagovna v višini 2.353,4 mio EUR, dohodkovna v višini 928,1 mio EUR in transferna v višini 196,9 mio EUR. Deficit tekočega dela plačilne bilance je bil višji glede na enako obdobje leta 2007 za 676,3 mio EUR.

V prvih enajstih mesecih leta 2008 je bil primanjkljaj **trgovinske bilance** za 980,0 mio EUR višji v primerjavi z enakim obdobjem leta 2007. **Novembra 2008** je trgovinska bilanca izkazovala primanjkljaj v višini 181,4 mio EUR, kar je za 9,9 mio EUR manj od primanjkljaja zabeleženega v novembru 2007. Pokritost uvoza z izvozom je v prvih enajstih mesecih 2008 znašala 89,0%, v enakem obdobju leta 2007 je bila pokritost višja (93,0%). V novembru 2008 je pokritost znašala 89,4%, novembra 2007 pa 90,3%.

Novembra 2008 je presežek plačilne **podbilance storitev** znašal 132,0 mio EUR, novembra 2007 pa 56,1 mio EUR. V prvih enajstih mesecih leta 2008 je presežek menjave storitev dosegel 1.652,8 mio EUR, kar je za 522,6 mio EUR več kot v enakem obdobju leta 2007. Povečanje presežka je posledica večjega povečanja izvoza storitev od uvoza. Tako na izvozni kot na uvozni strani so se najbolj povečale postavke potovanja, transportne storitve in ostale poslovne storitve. V januarju 2009 je Banka Slovenije pridobila nove podatke o potovanjih v tretjem četrtletju 2008 (pripravlja jih SURS). Po teh podatkih je prišlo do nižjega uvoza potovanj (Slovenci smo manj potovali v tujino) v tretjem četrtletju 2008, kot je doslej izhajalo iz ocen na podlagi zadnjega znanega obdobja q3-2007. Učinek te spremembe v desetih mesecih leta 2008 predstavlja 158,4 mio EUR nižji uvoz potovanj glede na podatke, ki jih je Banka Slovenije objavila prejšnji mesec.

V **novembru 2008** je I v **dohodkovnem delu** plačilne bilance zabeležen višji primanjkljaj (86,4 mio EUR) kot v novembru 2007 (27,7 mio EUR).

V **novembru 2008** je bil primanjkljaj **tekočih transferov** znašal 21,7 mio EUR, kar je skoraj enako primanjkljaju novembra 2007 (21,6).

Na **kapitalskem in finančnem računu** beležimo v prvih enajstih mesecih leta 2008 1.755,2 mio EUR neto pritoka; v enakem obdobju leta 2007 pa 1.221,8 mio EUR neto pritoka. **Novembra 2008** beležimo na kapitalskem in finančnem računu neto pritok v višini 202,7 mio EUR.

V obdobju **januar-november 2008** je znašal **neto pritok kapitala** brez mednarodnih denarnih rezerv 1.798,5 mio EUR. Poleg tega je zabeleženo 70,3 mio EUR neidentificiranega neto pritoka, ki je v statistični napaki. V enakem obdobju leta 2007 je bil dosežen neto pritok v višini 1.185,8 mio EUR in neidentificiran neto odtok v višini 72,5 mio EUR.

Največji **neto pritok** v prvih enajstih mesecih leta 2008 predstavlja postavka posojila v višini 1.456,3 mio EUR. Sledijo ji gotovina portfolio naložbe s 391,5 mio EUR ter neposredne naložbe z 88,5 mio EUR neto pritokov.

Glavne vire **neto odtoka** v obdobju **januar-november 2008** (brez rezerv) predstavlja postavka komercialni krediti (182,4 mio EUR).

Novembra 2008 beležimo **neto pritok kapitala** (brez mednarodnih denarnih rezerv in statistične napake) v višini 191,2 mio EUR. Največji **neto pritok** ta mesec je pri postavki portfolio naložbe (656,8 mio EUR), sledijo neposredne naložbe (90,7 mio EUR). Največji **neto odtok** izkazuje postavka posojila (410,3 mio EUR), ter gotovina in vloge (146,3 mio EUR).

Mednarodne denarne rezerve Slovenije so se na podlagi transakcij **novembra 2008** povečale za 17,0 mio EUR, prav tako tudi v enakem mesecu leta 2007 (za 28,0 mio EUR). V obdobju **januar - november 2008** so se mednarodne denarne rezerve iz naslova transakcij zmanjšale za 15,9 mio EUR.

Podatki **stanja mednarodnih naložb** v obdobju od leta 2001 naprej z izjemo leta 2002 kažejo neto negativno pozicijo do nerezidentov, ki se je povečala od 448,8 mio EUR konec leta 2001 na **9.810,7 mio EUR konec septembra 2008**. Serija podatkov stanja mednarodnih naložb se je z uvedbo evra v letu 2007 metodološko prelomila na imetjih v postavki mednarodne denarne rezerve, ter postavkah ostalih imetij. Med slednje se uvrščajo vsa imetja Banke Slovenije, ki so bila v predhodnih obdobjih razvrščena v mednarodne denarne rezerve in so nominirana v EUR valuti ali pa so terjatev do izdajateljcev iz območja EMU.

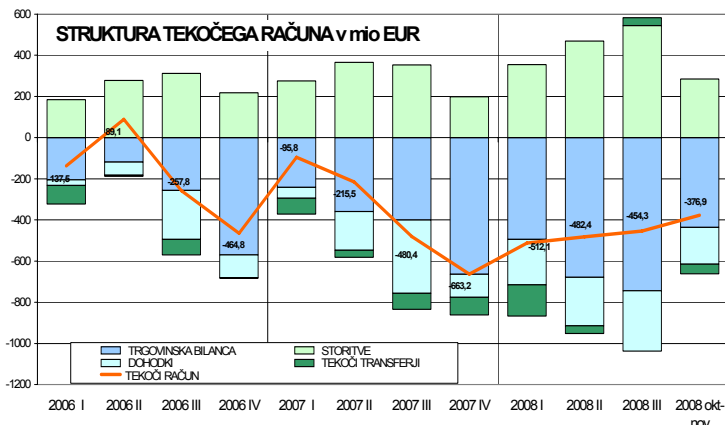
PLAČILNA BILANCA (dvostranski prikaz)

predhodni podatki, z dne 12.01.2009

tokovi v mio EUR

	januar - november		november	
	2007	2008	2007	2008
I. Tekoči račun	-1.149,3	-1.825,6	-184,4	-157,5
1. Blago	-1.373,3	-2.353,4	-191,3	-181,4
1.1. Izvoz blaga	18.372,5	19.062,7	1.781,2	1.534,2
Izvoz f.o.b.	18.014,8	18.595,9	1.744,4	1.496,4
Prilagoditev zaobjema	357,7	466,8	36,8	37,8
1.2. Uvoz blaga	-19.745,8	-21.416,1	-1.972,5	-1.715,6
Uvoz c.i.f.	-19.792,1	-21.434,0	-1.977,9	-1.708,5
Prilagoditev c.i.f./f.o.b	587,7	636,4	58,7	50,7
Prilagoditev zaobjema	-541,4	-618,5	-53,3	-57,8
2. Storitve	1.130,2	1.652,8	56,1	132,0
2.1. Izvoz storitev	3.931,3	4.694,9	307,3	385,4
Transport	1.137,7	1.379,4	114,2	122,9
Potovanja	1.700,4	1.910,9	111,2	130,4
Komunikacijske storitve	97,8	124,1	9,5	13,2
Konstrukcijske storitve	137,8	174,1	12,0	12,3
Zavarovalniške storitve	14,3	17,5	1,6	1,9
Finančne storitve	35,8	47,7	4,5	3,2
Računalniške in informacijske storitve	98,5	106,3	9,9	8,7
Licence, patenti in avtorske pravice	12,6	16,1	1,6	0,7
Ostale poslovne storitve	666,2	888,6	39,0	90,1
Posredovanje	204,9	328,8	1,3	23,0
Osebne, kulturne in rekreacijske storitve	25,6	25,3	3,5	1,7
Državne storitve	4,7	4,8	0,4	0,4
2.2. Uvoz storitev	-2.801,1	-3.042,1	-251,2	-253,4
Transport	-668,3	-737,8	-65,8	-72,2
Potovanja	-771,9	-803,7	-53,2	-55,0
Komunikacijske storitve	-119,0	-144,1	-10,4	-11,2
Konstrukcijske storitve	-148,7	-94,9	-12,8	-6,6
Zavarovalniške storitve	-17,3	-21,9	-0,8	-1,1
Finančne storitve	-53,7	-65,2	-6,1	-3,2
Računalniške in informacijske storitve	-112,9	-112,4	-12,2	-10,6
Licence, patenti in avtorske pravice	-104,8	-139,4	-9,7	-14,5
Ostale poslovne storitve	-712,3	-828,8	-72,4	-70,1
Posredovanje	-71,8	-70,3	-6,2	-5,9
Osebne, kulturne in rekreacijske storitve	-63,7	-68,3	-5,3	-7,0
Državne storitve	-28,5	-25,6	-2,5	-1,8
3. Dohodki	-669,4	-928,1	-27,7	-86,4
3.1. Prejemki	1.048,6	1.156,8	111,7	110,4
Od dela	201,3	168,9	24,1	21,1
Od kapitala	847,3	987,9	87,6	89,3
3.2. Izdatki	-1.718,0	-2.084,9	-139,4	-196,8
Od dela	-132,5	-183,5	-15,1	-20,9
Od kapitala	-1.585,5	-1.901,4	-124,3	-175,9
4. Tekoči transferi	-236,8	-196,9	-21,6	-21,7
4.1. V Slovenijo	811,3	895,8	84,9	83,3
Državni sektor	337,7	404,2	30,1	40,1
Ostali sektorji	473,6	491,6	54,8	43,2
4.2. V tujino	-1.048,1	-1.092,7	-106,4	-105,0
Državni sektor	-529,0	-626,2	-55,1	-66,1
Ostali sektorji	-519,1	-466,5	-51,3	-38,9

	januar - november		november	
	2007	2008	2007	2008
II. Kapitalski in finančni račun	1.221,8	1.755,2	285,9	202,7
A. Kapitalski račun	-31,5	-42,9	5,3	28,6
1. Kapitalski transferi	-29,0	-37,1	5,7	28,9
2. Patenti in licence	-2,5	-5,7	-0,3	-0,3
B. Finančni račun	1.253,3	1.798,1	280,6	174,2
1. Neposredne naložbe	-319,1	88,5	-103,0	90,7
Domače v tujini	-1.215,0	-928,9	-159,1	-17,6
Tuje v Sloveniji	895,9	1.017,4	56,2	108,3
2. Naložbe v vrednostne papirje	-2.300,6	391,5	-490,3	656,8
Domače v tujini	-3.280,8	-259,4	-417,2	668,4
od tega: Banka Slovenije	421,6	-470,7	-508,8	650,0
Tuje v Sloveniji	980,2	650,9	-73,2	-11,6
3. Finančni derivativi	-22,7	5,7	0,5	0,1
4. Ostale naložbe	3828,3	1296,6	901,3	-556,4
4.1. Terjatve	-4946,7	-1427,1	-371,7	-96,6
Komercialni krediti	-783,8	-591,5	-17,9	129,8
Dolgoročni	-3,6	-0,7	-0,5	-0,7
Kratkoročni	-780,2	-590,7	-17,4	130,4
Posojila	-1.530,2	-439,1	-136,5	73,6
Banke	-1.352,6	-406,1	-104,0	66,5
Ostali sektorji	-177,5	-33,0	-32,5	7,1
Gotovina in vloge	-2.646,2	-425,3	-216,7	-305,0
Banke	-1.253,1	308,0	-676,6	457,0
Ostali sektorji	-837,7	-1.136,4	-51,6	-70,3
Prebivalstvo	-765,0	-633,9	-78,5	-71,8
Računi v tujini	-72,7	-502,5	26,9	1,5
Banka Slovenije	-555,4	403,1	511,5	-691,6
Ostale terjatve	13,4	28,8	-0,5	5,0
Banka Slovenije	-45,1	0,0	0,0	0,0
Banke	69,9	17,0	-0,6	5,1
Ostali sektorji	9,0	32,1	0,1	-0,1
4.2. Obveznosti	8.775,0	2.723,7	1.273,0	-459,8
Komercialni krediti	495,7	409,1	96,7	-133,0
Posojila	3.586,2	1.895,4	881,3	-483,9
Banka Slovenije	-	-	-	-
Državni sektor	-42,4	-27,5	-4,7	-5,0
Banke	3.087,7	1.324,0	805,0	-583,6
Ostali sektorji	540,9	599,0	81,0	104,6
Vloge	4.741,0	434,1	299,0	158,6
Banka Slovenije	3.614,8	198,7	85,7	226,9
Banke	1.126,2	235,5	213,2	-68,2
Ostale obveznosti	-47,9	-14,9	-4,0	-1,5
Banke	-55,1	-10,9	-3,7	-1,2
5. Mednarodne denarne rezerve	67,5	15,9	-28,0	-17,0
Zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	34,6	-16,0	0,2	-15,2
Devize	33,0	31,8	-28,2	-1,8
Gotovina in vloge	101,4	-18,1	10,3	-10,3
Vrednostni papirji	-68,4	49,9	-38,5	8,4
III. Neto napake in izpustitve	-72,5	70,3	-101,4	-45,3

TEKOČI RAČUN

Saldo tekočega računa je bil v obdobju od januarja do novembra leta 2008 negativen in je znašal 1825,6 mio EUR. V enakem obdobju leta 2007 je tekoči račun Slovenije izkazoval nižji primanjkljaj (v višini 1149,3 mio EUR).

Primanjkljaj **trgovinske bilance** je bil od januarja do novembra 2008 za 980,0 mio EUR višji kot v enakem obdobju leta 2007. Presežek **storitev** se je v tem obdobju povečal za 522,6 mio EUR, primanjkljaj **dohodkovnega dela** je bil v proučevanem obdobju višji za 258,7 mio EUR, primanjkljaj **transferjev** pa nižji za 39,9 mio EUR.

Novembra 2008 je bil tekoči račun v primanjkljaju v višini 157,5 mio EUR, medtem ko je bil november 2007 zabeležen višji primanjkljaj (za 27,0 mio EUR). V omenjenem mesecu letos so beležile primanjkljaj **blagovna** (181,4 mio EUR), **dohodkovna** (86,4 mio EUR) in **transferna** (21,7 mio EUR) bilanca, presežek pa **storitvena** (132,0 mio EUR) bilanca. Primanjkljaj trgovinske bilance se je november 2008 glede na november 2007 zmanjšal za 9,9 mio EUR, presežek storitvene bilance se je povečal za 75,9 mio EUR, primanjkljaj transferne bilance se je povečal za 0,2 mio EUR, primanjkljaj dohodkovnega dela se je povečal za 58,7 mio EUR.

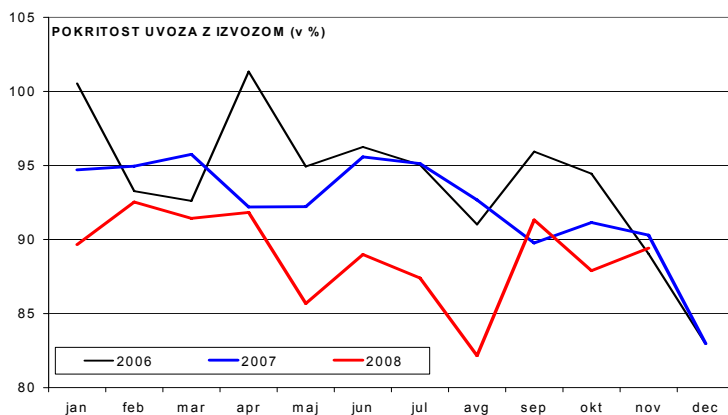
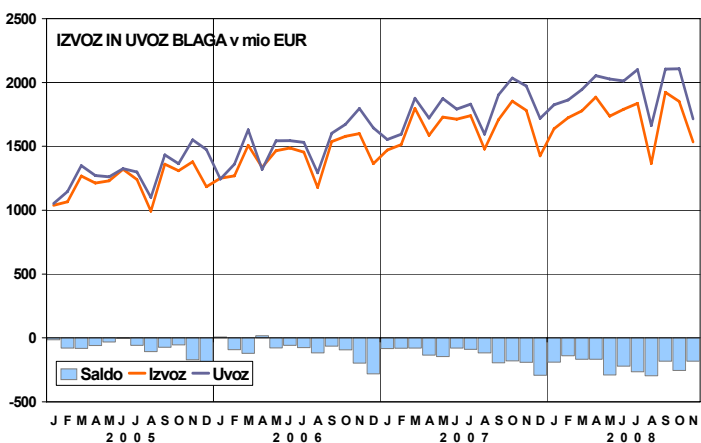
BLAGO

Od januarja do novembra 2008 je Slovenija v **trgovinski bilanci** beležila primanjkljaj v višini 2353,4 mio EUR, v enakem obdobju leta 2007 pa je bil primanjkljaj za 980,0 mio EUR nižji in je znašal 1373,3 mio EUR.

V **novembru 2008** je bil v trgovinski bilanci zabeležen primanjkljaj v višini 181,4 mio EUR, v novembru 2007 pa je bil primanjkljaj višji (za 9,9 mio EUR).

Izvoz blaga je bil v prvih enajstih mesecih 2008 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2007 višji za 690,2 mio EUR, uvoz blaga pa za 1670,2 mio EUR. To pomeni, da je bil izvoz blaga v tem obdobju višji za 3,8%, uvoz pa za 8,5%. V **novembru 2008** glede na november 2007 se je izvoz blaga zmanjšal za 13,9%, uvoz blaga pa za 13,0%.

Pokritost uvoza z izvozom je v prvih enajstih mesecih 2008 znašala 89,0%, v enakem obdobju leta 2007 je bila pokritost višja (93,0%). V novembru 2008 je pokritost znašala 89,4%, novembra 2007 pa 90,3%.

IZVOZ BLAGA PO DRŽAVAH IN SKUPINAH DRŽAV v mio EUR	januar - oktober		oktober		indeks	
	2007	2008	2007	2008	kumulat.	mesec
Evropska unija (27)	11.523,2	11.826,6	1.284,0	1.222,1	102,6	95,2
Avstrija	1.269,7	1.326,8	143,9	131,1	104,5	91,1
Češka	414,7	421,9	47,8	40,3	101,7	84,4
Francija	1.069,6	1.129,5	122,2	125,5	105,6	102,7
Italija	2.157,2	2.079,0	223,6	215,0	96,4	96,2
Madžarska	539,0	533,0	65,2	48,4	98,9	74,2
Nemčija	3.068,4	3.237,6	357,0	334,4	105,5	93,7
Poljska	519,3	609,0	54,1	75,6	117,3	139,7
Slovaška	268,0	304,2	30,3	31,6	113,5	104,2
EFTA	207,6	187,4	21,6	20,0	90,2	92,6
ZDA	286,1	236,4	33,8	23,4	82,6	69,2
Države bivše Jugoslavije	2.595,0	2.925,2	283,4	329,3	112,7	116,2
Bosna in Hercegovina	443,1	532,8	52,0	67,1	120,3	129,2
Hrvaška	1.335,5	1.461,7	138,3	159,5	109,5	115,3
Makedonija	116,5	151,3	12,8	17,2	129,9	134,9
Srbija*	608,6	672,7	70,1	75,4	110,5	107,6
Črna Gora	91,4	106,7	10,3	10,1	116,7	98,2
Države bivše SZ	851,2	1.010,0	104,2	116,3	118,7	111,6
Ruska Federacija	560,8	709,9	70,3	89,6	126,6	127,5
CELOTNI IZVOZ	16.270,3	17.099,6	1.817,6	1.808,8	105,1	99,5

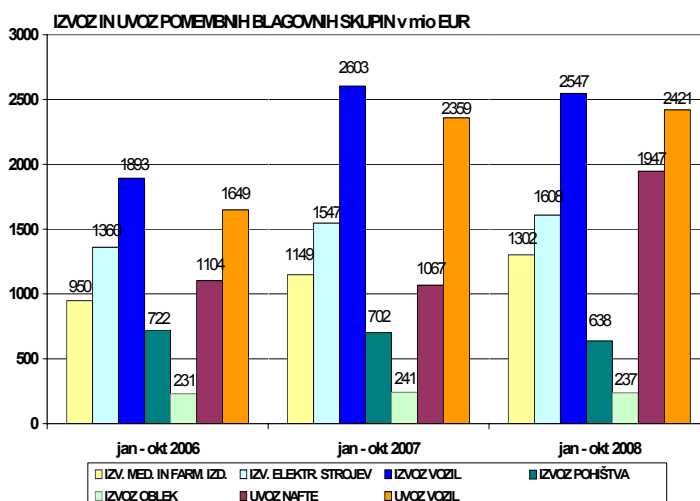
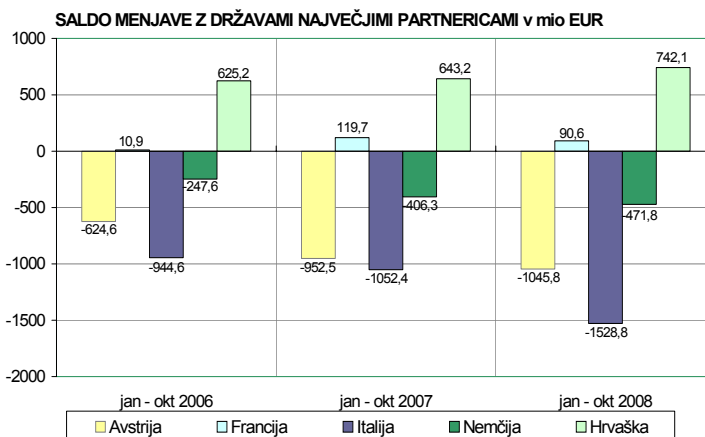
Od vključitve Slovenije v EU in uvedbe Intrastata so podrobni podatki o blagovni menjavi na voljo z enomesečnim zamikom.

V prvih desetih mesecih 2008 se je primanjkljaj z državami EU (EU27) v primerjavi z enakim obdobjem 2007 povečal za 1096,5 mio EUR in je znašal 3577,5 mio EUR. Presežek z EFTO se je zmanjšal za 10,0 mio EUR. Presežek z državami nekdanje SZ se je povečal za 235,7 mio EUR na 599,3 mio EUR, presežek z državami nekdanje Jugoslavije pa se je povečal za 249,9 mio EUR na 1514,6 mio EUR. Primanjkljaj z ostalim svetom se je povečal za 461,2 mio EUR na 1169,8 mio EUR.

Glede na prvih deset mesecev 2007 se je v prvih desetih mesecih 2008 povečal primanjkljaj v menjavi z Avstrijo (za 93,2 mio EUR), Italijo (za 476,4 mio EUR) in Nemčijo (za 65,5 mio EUR). V menjavi s Hrvaško (za 98,9 mio EUR) se je presežek povečal, v menjavi s Francijo (za 29,1 mio EUR) pa se je presežek zmanjšal.

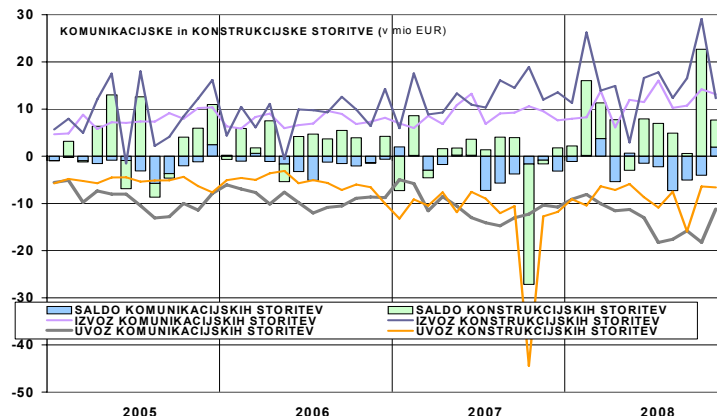
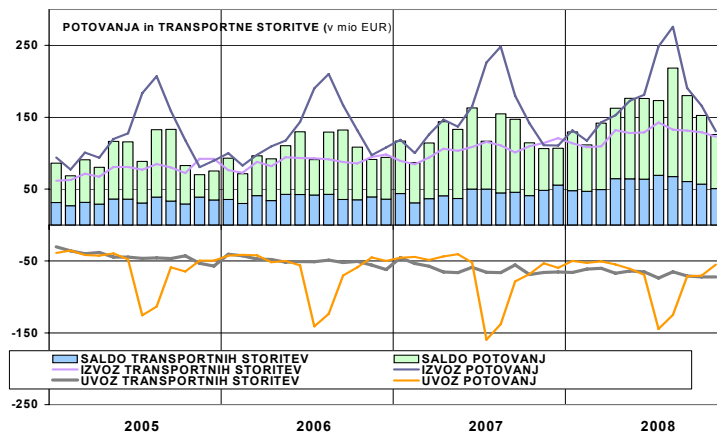
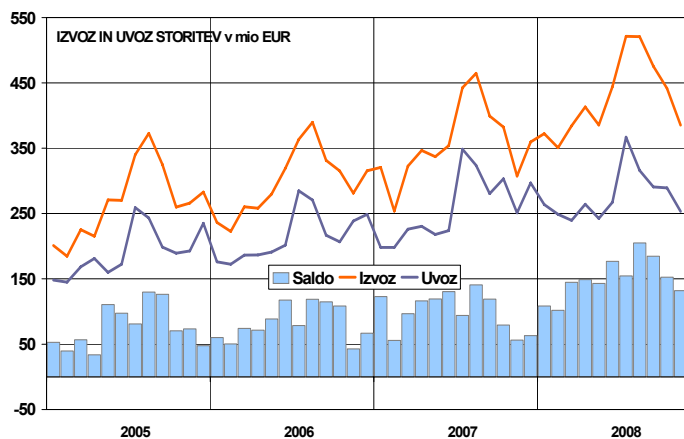
V prvih desetih mesecih 2008 so se v primerjavi z enakim obdobjem 2007 povečali: izvoz medicinskih in farmacevtskih izdelkov (za 13,3%), električnih strojev (za 4,0%) in železa in jekla (za 10,7%). Na drugi strani se je zmanjšal izvoz pohištva (za 9,1%), vozil (za 2,2%) ter oblek (za 1,5%).

V enakem obdobju so se povečali tudi: uvoz vozil (za 2,6%), industrijskih strojev (za 7,4%), električnih strojev (za 7,7%), oblek (za 14,0%), nafte (za 82,4%) ter uvoz železa in jekla (za 3,8%).

UVOZ BLAGA PO DRŽAVAH IN SKUPINAH DRŽAV v mio EUR	januar - oktober		oktober		indeks	
	2007	2008	2007	2008	kumulat.	mesec
Evropska unija (27)	14.004,2	15.404,1	1.635,8	1.623,5	110,0	99,2
Avstrija	2.222,3	2.372,6	253,0	261,8	106,8	103,5
Češka	417,9	477,2	48,6	52,8	114,2	108,7
Francija	949,9	1.039,0	106,9	102,6	109,4	95,9
Italija	3.219,0	3.601,6	372,3	389,1	111,9	104,5
Madžarska	619,6	747,7	73,2	78,1	120,7	106,7
Nemčija	3.474,7	3.709,3	399,0	377,1	106,8	94,5
Poljska	297,6	354,8	35,6	36,8	119,2	103,3
Slovaška	235,4	266,8	27,4	26,4	113,3	96,3
EFTA	190,2	179,9	19,7	16,7	94,6	84,6
ZDA	246,6	309,4	22,2	13,2	125,4	59,6
Države bivše Jugoslavije	1.330,2	1.410,6	152,8	132,8	106,0	86,9
Bosna in Hercegovina	269,6	275,4	29,5	23,2	102,1	78,8
Hrvaška	692,2	719,6	81,7	68,7	104,0	84,1
Makedonija	50,3	40,8	4,5	3,3	81,3	73,8
Srbija*	298,1	338,5	33,8	33,6	113,5	99,5
Črna Gora	20,0	36,2	3,4	3,9	181,2	113,4
Države bivše SZ	487,5	410,7	42,8	41,7	84,2	97,4
Ruska Federacija	431,0	308,1	37,9	38,0	71,5	100,2
CELOTNI UVOZ	17.814,1	19.725,5	2.042,0	2.108,8	110,7	103,3

STRUKTURA IZVOZA IN UVOZA BLAGA PO NAMENU (v mio EUR)	januar - oktober		oktober		indeks	
	2007	2008	2007	2008	kumulat.	mesec
IZVOZ BLAGA, od tega za	16.270,3	17.099,6	1.817,6	1.808,8	105,1	99,5
- REPRODUKCIJO	8.797,3	9.351,2	959,0	974,4	106,3	101,6
- INVESTICIJE	1.610,6	1.891,9	180,6	196,4	117,5	108,8
- ŠIROKO PORABO	5.862,4	5.856,5	678,0	638,0	99,9	94,1
UVOZ BLAGA, od tega za	17.814,1	19.725,5	2.042,0	2.108,8	110,7	103,3
- REPRODUKCIJO	10.690,6	11.918,6	1.162,7	1.296,5	111,5	111,5
- INVESTICIJE	2.453,0	2.824,6	304,7	269,8	115,2	88,5
- ŠIROKO PORABO	4.670,5	4.982,2	574,6	542,5	106,7	94,4

STORITVE, DOHODKI IN TRANSFERJI

A. STORITVE

Presežek **storitvene podbilance** je novembra 2008 znašal 132,0 mio EUR, kar je več kot v novembru 2007 (za 75,9 mio EUR). Pri tem se je izvoz storitev povečal za 78,1 mio EUR, uvoz storitev pa za 2,2 mio EUR. Na izvozni strani sta se najbolj povečali postavki potovanja in ostale poslovne storitve, na uvozni strani pa postavka transportne storitve.

V prvih enajstih mesecih leta 2008 je presežek menjave storitev dosegel 1652,8 mio EUR, kar je za 522,6 mio EUR več kot v enakem obdobju leta 2007.

Izvoz storitev **potovanj**, kot ene najpomembnejših storitvenih postavk, je novembra 2008 znašal 130,4 mio EUR, novembra 2007 pa 19,2 mio EUR manj. Na drugi strani je uvoz potovanj novembra 2008 znašal 55,0 mio EUR, novembra 2007 pa 1,8 mio EUR manj. V prvih enajstih mesecih 2008 je izvoz potovanj znašal 1910,9 mio EUR, kar je za 210,5 mio EUR več kot v enakem obdobju leta 2007, medtem ko je uvoz potovanj v prvih enajstih mesecih 2008 znašal 803,7 mio EUR, ker je za 31,8 mio EUR več kot v enakem obdobju leta 2007.

Med storitvami so na izvozni strani najpomembnejša potovanja, ki so v prvih enajstih mesecih 2008 predstavljale 40,7 % celotnega izvoza storitev. Sledijo transportne storitve (29,4 %) in ostale poslovne storitve (18,9 %). Na uvozni strani so v proučevanem obdobju najpomembnejša ostale poslovne storitve (27,2 %) sledijo potovanja (26,4 %) in transportne storitve (24,3 %). Poleti potovanja zaradi sezonske komponente pridobijo na pomembnosti. Podobna struktura izvoza in uvoza storitev je prisotna tudi v preteklih letih, le da se delež ostalih poslovnih storitev povečuje in delež potovanj zmanjšuje.

Zaradi spremembe v sistemu šifriranja plačilnega prometa s tujino oziroma učinka Uredbe 2650/2001 o čezmejnih plačilih je prišlo do delnega preloma časovne serije in strukture izvoza in uvoza storitev od 1.1.2007 dalje.

STORITVE (delež posamezne postavke v celotnem izvozu ali uvozu; v %)	januar - november											
	Izvoz						Uvoz					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Transport	27,2	28,8	28,4	29,5	28,9	29,4	21,3	23,1	22,7	23,1	23,9	24,3
Potovanja	49,1	48,2	46,4	44,4	43,3	40,7	35,7	35,1	32,0	31,0	27,6	26,4
Komunikacijske storitve	2,5	2,4	2,7	2,5	2,5	2,6	5,1	4,3	4,9	4,3	4,2	4,7
Konstrukcijske storitve	2,8	2,6	3,1	2,7	3,5	3,7	3,7	2,4	2,8	2,5	5,3	3,1
Zavarovanje	0,2	0,2	0,3	0,4	0,4	0,4	0,7	0,6	0,7	0,8	0,6	0,7
Finančne storitve	0,6	0,5	0,6	0,7	0,9	1,0	1,4	1,5	1,6	1,7	1,9	2,1
Računalniške in informac. storitve	3,1	2,8	2,5	2,7	2,5	2,3	4,6	4,4	4,3	4,2	4,0	3,7
Licence, patenti in avtor. pravice	0,4	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	4,1	4,5	3,9	4,8	3,7	4,6
Ostale poslovne storitve	13,2	13,1	14,7	15,7	16,9	18,9	20,0	21,0	24,2	24,6	25,4	27,2
Osebn. kultur. in rekreac. storitve	0,7	0,9	0,7	0,8	0,7	0,5	2,3	2,2	2,1	2,2	2,3	2,2
Vladne storitve	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	0,8
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

B. DOHODKI

Novembra 2008 je bil zabeležen primanjkljaj dohodkov od dela in kapitala v višini 86,4 mio EUR, novembra 2007 pa je bil zabeležen nižji primanjkljaj (za 58,7 mio EUR). Višji primanjkljaj je posledica zmanjšanja prejemkov in povečanja izdatkov. Med slednjimi so se najbolj povečali izdatki od neposrednih naložb (izplačane dividende) in od ostalih naložb (sektor banke - izplačane obresti od najetih posojil).

V prvih enajstih mesecih leta 2008 je bil zabeležen primanjkljaj dohodkov od dela in kapitala v višini 928,1 mio EUR, medtem ko je bil v enakem obdobju leta 2007 zabeležen nižji primanjkljaj (za 258,7 mio EUR). K višjemu primanjkljaju v letu 2008 glede na predhodno leto največ prispevajo izdatki iz naslova obresti od ostalih naložb (1097,3 mio EUR v letu 2008, 760,4 mio EUR v letu 2007), predvsem sektor bank (izplačane obresti od najetih posojil).

C. TRANSFERJI

Primanjkljaj tekočih transferov je novembra 2008 znašal 21,7 mio EUR, novembra 2007 pa je znašal 0,2 mio EUR manj.

V prvih enajstih mesecih leta 2008 je primanjkljaj tekočih transferov znašal 196,9 mio EUR, v enakem obdobju leta 2007 pa je bil zabeležen višji primanjkljaj (za 39,9 mio EUR).

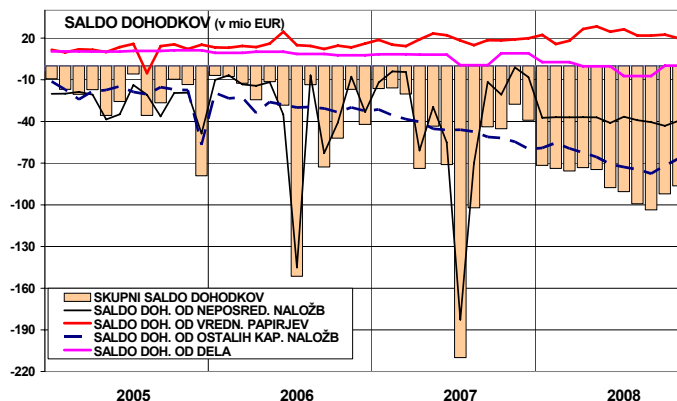
Med transferji so najpomembnejši **transferji med slovenskim in EU proračunom** (vir MF).

"Višina **prihodkov** iz evropskega proračuna v državni proračun RS v obdobju od začetka januarja do konca novembra 2008: (a) prejeta sredstva iz naslova Skupne kmetijske politike 181.412.441 EUR; (b) prejeta sredstva iz naslova Strukturne politike 45.531.497 EUR; (c) prejeta sredstva iz naslova Kohezijske politike 67.291.068 EUR; (d) prejeta sredstva iz naslova Predpristopnih sredstev 5.451.187 EUR; (e) ostala prejeta sredstva iz proračuna EU 3.468.810 EUR; (f) prejeta sredstva iz naslova Notranje politike 909.974 EUR; (g) prejeta sredstva od drugih evropskih institucij 608.568 EUR."

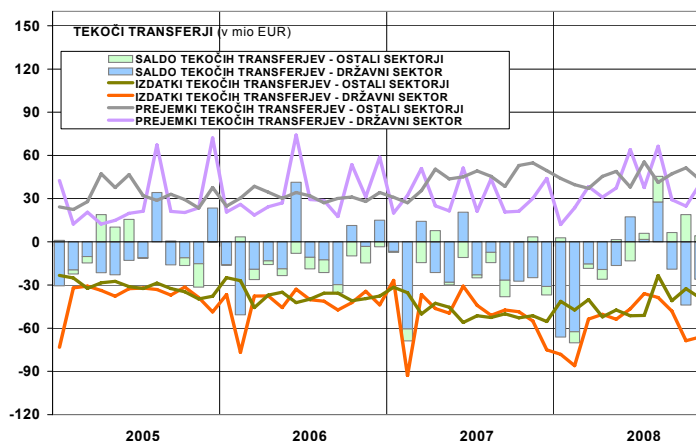
"Največji delež prihodkov (60%) v mesecu novembru predstavljajo sredstva iz naslova Kohezijske politike (39.6 mio € od skupnih 63,2 mio €). Gre za projekt gradnje avtoceste Beltinci – Lendava. Omenjeni projekt je del Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013 in bo sofinanciran iz sredstev Kohezijskega sklada."

"Višina **odhodkov** iz proračuna RS v proračun EU v obdobju od začetka januarja do konca novembra 2008: (a) plačila sredstev iz naslova bruto nacionalnega dohodka 190.681.246 EUR; (b) plačila tradicionalnih lastnih sredstev 82.437.879 EUR; (c) plačila sredstev iz naslova davka na dodano vrednost 50.374.553 EUR; (d) plačila sredstev iz naslova popravka v korist Druženega kraljestva 28.793.695 EUR."

"V mesecu novembru so prihodki iz evropskega proračuna presegli odhodke za 30,3 mio EUR, za kolikor se je tudi znižal skupni primanjkljaj do EU. V enajstih mesecih letošnjega leta je tako državni proračun RS v odnosu do proračuna EU realiziral neto proračunski primanjkljaj v višini -47.613.828 EUR."

DOHODKI v mio EUR	november		januar - november	
	2008	2007	2008	2007
SALDO	-86,4	-27,7	-928,1	-669,4
Prejemki	110,4	111,7	1.156,8	1.048,6
Od dela	21,1	24,1	168,9	201,3
Od kapitala	89,3	87,6	987,9	847,3
Od nep. Naložb	22,5	26,0	232,4	232,1
Od vred. papirjev	33,8	29,6	394,5	342,9
Od naložb v dolžn. vredn. papirje	31,7	27,8	347,2	309,1
Od ostalih naložb	33,0	32,0	361,0	272,3
od tega: - Banka Slovenije	2,3	6,7	45,5	65,0
- Banke	24,7	23,1	282,5	185,5
Izdatki	196,8	139,4	2.084,9	1.718,0
Od dela	20,9	15,1	183,5	132,5
Od kapitala	175,9	124,3	1.901,4	1.585,5
Od nep. Naložb	62,1	27,1	657,6	683,9
Od vred. papirjev	13,9	10,6	146,5	141,1
Od naložb v dolžn. vredn. papirje	13,0	10,6	142,8	133,9
Od ostalih naložb	99,8	86,6	1.097,3	760,4
od tega: - Državni sektor	0,6	0,6	7,4	12,6
- Banke	68,5	58,2	747,6	483,0
- Ostali sektorji	20,5	15,4	202,1	148,6

PRIHODKI IN ODHODKI DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ V PRORAČUN EU (v 000 EUR) (Vir: MF)	januar-november		oktober	november
	2007	2008	2008	2008
Račun in naziv računa				
4 Odhodki pror. RS v pror. EU	307.490	352.287	48.440	32.928
4500 Plačila tradicionalnih lastnih sredstev	74.558	82.438	7.819	6.989
4501 Plačila iz naslova DDV	46.026	50.375	4.187	4.580
4502 Plačila iz naslova bruto nacionalnega dohodka	166.159	190.681	29.685	18.742
4503 Plačila iz naslova popravka v korist VB	20.748	28.794	6.748	2.618
7 Prihodki iz pror. EU v pror. RS	279.637	304.674	7.640	63.248
780 Predpristopna sredstva EU	6.375	5.451	8	1.006
781 Prejeta sredstva za izvajanje skupne kmetijske politike	150.355	181.412	4.380	13.707
782 Prejeta sredstva za strukturno politiko	36.803	45.531	1.890	8.057
783 Prejeta sredstva za kohezijsko politiko	18.063	67.291	1.126	39.646
784 Prejeta sredstva za izvajanje notranje politike	65.486	910	2	290
786 Ostala prejeta sredstva	1.925	3.469	122	477
787 Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	629	609	112	66
Neto prihodki (prihodki-odhodki)	-27.853	-47.614	-40.800	30.320

NETO PRITOKI KAPITALA PO INSTRUMENTIH FINANČNEGA RAČUNA (v mio EUR)	januar-november		november
	2007	2008	2008
1. Neposredne naložbe	-319,1	88,5	90,7
2. Portfolio naložbe	-2.300,6	391,5	656,8
3. Finančni derivativi	-22,7	5,7	0,1
4. Posojila	2.056,0	1.456,3	-410,3
Banke (brez BS)	1.735,1	917,8	-517,0
Ostali sektorji	321,0	538,5	106,7
5. Komerčni krediti	-288,0	-182,4	-3,2
6. Gotovina in vloge	2.094,8	8,8	-146,3
Banka Slovenije	3.059,5	601,8	-464,8
Banke	-126,9	543,5	388,8
Ostali sektorji	-837,7	-1.136,4	-70,3
od tega: prebivalstvo	-765,0	-633,9	-71,8
7. Ostalo	-34,5	13,9	3,4
8. Neto pritek kapitala brez mednarodnih denarnih rezerv (1+2+3+4+5+6+7)	1.185,8	1.782,3	191,2
9. Mednarodne denarne rezerve	67,5	15,9	-17,0
10. FINANČNI RAČUN (8+9)	1.253,3	1.798,1	174,2
11. KAPITALSKI RAČUN	-31,5	-42,9	28,6
12. KAPITALSKI IN FINANČNI RAČUN (9+10)	1.221,8	1.755,2	202,7
Statistična napaka	-72,5	70,3	-45,3

NEPOSREDNE NALOŽBE IN NALOŽBE V VREDNOSTNE PAPIRJE (v mio EUR)	januar-november		november
	2007	2008	2008
NEPOSREDNE NALOŽBE	-319,1	88,5	90,7
Domače v tujini	-1.215,0	-928,9	-17,6
Lastniški kapital	-628,9	-453,3	-17,0
Reinvestirani dobički	-118,2	-66,5	-9,7
Ostali kapital	-467,9	-409,1	9,1
Tuje v Sloveniji	895,9	1.017,4	108,3
Lastniški kapital	468,3	205,5	36,1
Reinvestirani dobički	36,1	14,4	11,4
Ostali kapital	391,5	797,5	60,8
NALOŽBE V VRED. PAPIRJE	-2.300,6	391,5	656,8
Domače v tujini	-3.280,8	-259,4	668,4
Lastniški vrednostni papirji	-870,4	109,9	13,4
Dolžniški vrednostni papirji	-2.410,4	-369,2	655,0
Tuje v Sloveniji	980,2	650,9	-11,6
Lastniški vrednostni papirji	148,1	-180,4	6,6
Dolžniški vrednostni papirji	832,1	831,3	-18,2
od tega: državni sektor	823,8	714,2	-18,2

delež v BDP* (%)	2003	2004	2005	2006	2007	jan-sep 2008
TEKOČI RAČUN	-0,8	-2,7	-1,8	-2,5	-4,3	-5,2
PRITOKI KAPITALA (brFAMDR)	1,9	2,0	4,5	-0,2	4,8	6,3

*Podatek BDP: SURS

KAPITALSKI IN FINANČNI RAČUN

V obdobju januar-november 2008 je znašal **neto pritek kapitala** brez mednarodnih denarnih rezerv 1.798,5 mio EUR. Poleg tega je zabeleženo 70,3 mio EUR neidentificiranega neto pritoka, ki je v statistični napaki. V enakem obdobju leta 2007 je bil dosežen neto pritek v višini 1.185,8 mio EUR in neidentificiran neto odtok v višini 72,5 mio EUR.

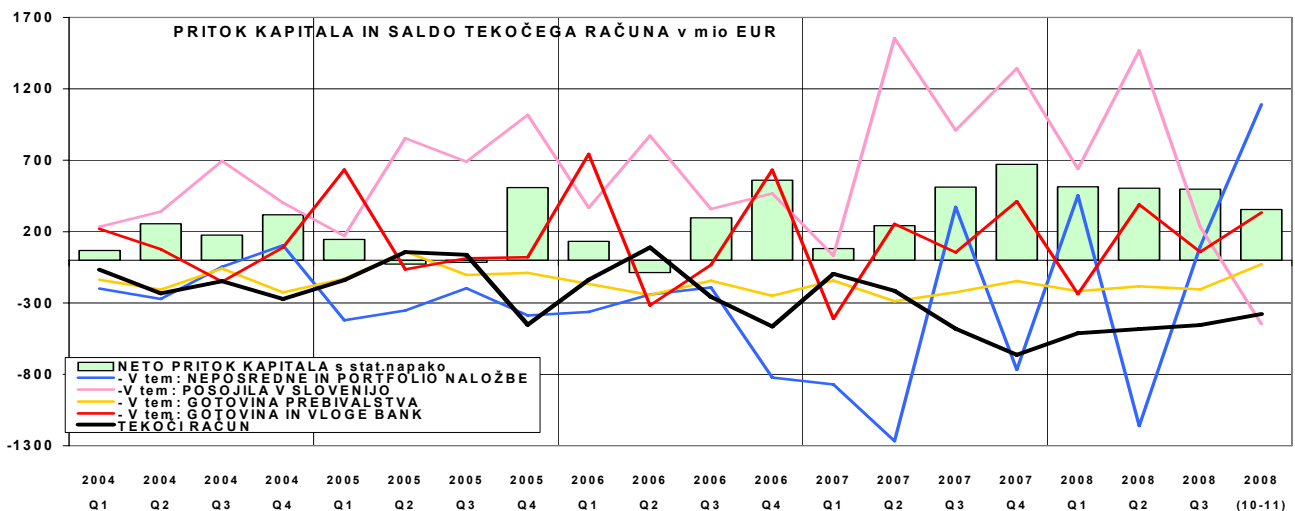
Največji **neto pritek** v prvih enajstih mesecih leta 2008 predstavlja postavka posojila v višini 1.456,3 mio EUR. Sledijo ji gotovina portfolio naložbe s 391,5 mio EUR ter neposredne naložbe z 88,5 mio EUR neto pritokov.

Glavne vire **neto odtoka** v obdobju januar-november 2008 (brez rezerv) predstavlja postavka komercialni krediti (182,4 mio EUR).

V enakem obdobju leta 2007 se je največji neto pritek nanašal na gotovino in vloge v višini 2.094,8 mio EUR, sledila so jim posojila (2.056,0 mio EUR neto pritoka). Največji neto odtok so izkazovale portfolio naložbe (2.300,6 mio EUR), sledile so neposredne naložbe (319,1 mio EUR) ter komercialni krediti (288,0 mio EUR).

Novembra 2008 beležimo **neto pritek kapitala** (brez mednarodnih denarnih rezerv in statistične napake) v višini 191,2 mio EUR. Največji **neto pritek** ta mesec je pri postavki portfolio naložbe (656,8 mio EUR), sledijo neposredne naložbe (90,7 mio EUR). Največji **neto odtok** izkazuje postavka posojila (410,3 mio EUR), ter gotovina in vloge (146,3 mio EUR).

Novembra 2008 beležimo 90,7 mio EUR **neto pritoka neposrednih naložb**. Domače naložbe v tujini so se povečale za 17,6 mio EUR, tuje naložbe v Sloveniji pa za 108,3 mio EUR. V enajstih mesecih letošnjega leta je na tej postavki zabeleženo 88,5 mio EUR neto pritoka, v enakem obdobju leta 2007 pa 319,1 mio EUR neto odtoka kapitala. Pri tujih naložbah v Slovenijo je letos obseg povečevanja dolžniškega dela skoraj podvojen v primerjavi z lanskim obdobjem (leto 2007 391,5 mio EUR; leto 2008 797,5 mio EUR).

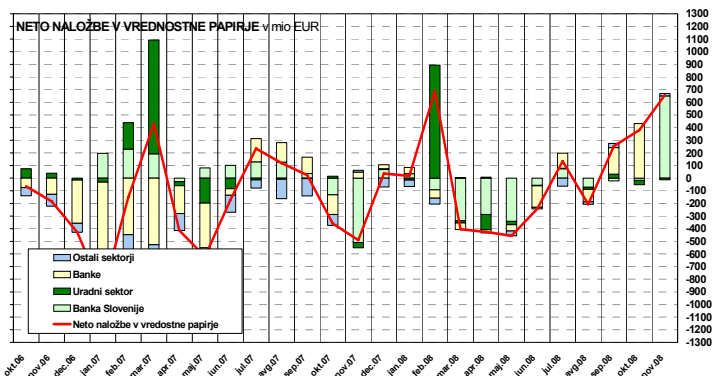
Novembra 2008 beleži postavka naložbe v vrednostne papirje 656,8 mio EUR neto pritoka kapitala. Ta mesec beležimo umike naložb rezidentov iz tujih dolžniških (655,0 mio EUR) ter lastniških (13,4 mio EUR) vrednostnih papirjev. Tujci so prvič po juniju povečali naložbe v lastniške portfeljske naložbe (6,6 mio EUR) in se umikali iz slovenskih dolžniških (18,2 mio EUR) vrednostnih papirjev. V prvih enajstih mesecih leta 2008 pri naložbah v vrednostne papirje izstopata februar 2008, ko je prišlo do nove izdaje obveznic RS, ter november ko se je Banka Slovenije umikala iz tujih instrumentov denarnega trga (653,9 mio EUR) in povečevala tujo gotovino in vloge (691,6 mio EUR).

Posojila med kapitalsko nepovezanimi rezidenti in nerezidenti v obdobju januar-november 2008 kažejo 1.456,3 mio EUR neto pritoka kapitala. V enakem obdobju 2007 je zabeležen neto pritek te postavke v višini 2.056,0 mio EUR. V novembru 2008 beležimo neto odtok, ki ga je povzročilo neto zmanjšanje najetih (483,9 mio EUR) medtem, ko so se dana posojila povečala (66,5 mio EUR). Posojila med kapitalsko povezanimi rezidenti in nerezidenti so del postavke neposredne naložbe (ostali kapital) in poleg pogodbenih posojil obsegajo tudi kratkoročne komercialne kredite. V prvih enajstih mesecih leta 2008 so se domače družbe neto zadolžile pri tujih družbah v višini 388,5 mio EUR, v enakem obdobju leta 2007 pa so neto financirala tujino v višini 76,4 mio EUR. Novembra 2008 so domače družbe, ki so kapitalsko povezane s tujimi družbami, neto povečala dolg za 69,9 mio EUR.

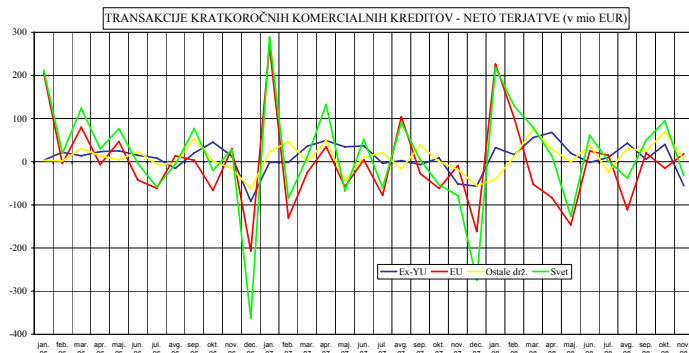
Pregled neto pozicije vseh posojil (ne glede na kapitalsko povezanost) v obdobju januar-november 2008 pokaže, da se je Slovenija v tujini neto zadolžila v znesku 1.844,7 mio EUR (v enakem obdobju leta 2007 pa se je Slovenija neto zadolžila v višini 1.979,6 EUR). Novembra 2009 je iz naslova vseh posojil zabeležen neto odliv v višini 340,4 mio EUR.

V obdobju januar-november 2008 so se terjatve kratkoročnih komercialnih kreditov (transakcije) med povezanimi in nepovezanimi družbami skupaj po podatkih iz neposrednih poročil, vključno z oceno manjkajočih podatkov (zaokroževanje na populacijo) povečale za 448,6 mio EUR več kot obveznosti, od tega največ do drugih evropskih držav (457,6 mio EUR). Sledijo ostale države (36,6 mio EUR) in ZDA (6,0 mio EUR). Do držav EFTE (47,0 mio EUR) in držav EU (4,7 mio EUR), pa so se obveznosti povečale več kot terjatve.

Novembra 2008 so do tujine zabeležene neto obveznosti (transakcije) v višini 32,5 mio EUR, kar je posledica zmanjšanja terjatev za 170,0 mio EUR in obveznosti za 137,6 mio EUR. Terjatve v primerjavi z obveznostmi so se povečale do držav EU (18,6 mio EUR, od tega do Cipra 63,8 mio EUR, Nemčije 21,4 mio EUR, medtem ko so do Francije (33,4 mio EUR), Vel. Britanije (19,8 mio EUR), Italije (15,3 mio EUR) izkazane neto obveznosti). Tudi do držav EFTE (10,7 mio EUR, od tega do Švice 9,6 mio EUR, Norveške 1,0 mio EUR) so izkazane neto terjatve. Neto obveznosti pa so izkazane do ZDA (8,3 mio EUR) in do drugih evropskih držav (60,5 mio EUR, od tega do BIH 17,7 mio EUR, Srbije 12,8 mio EUR, Hrvaške 27,2 mio EUR, medtem ko so do Ruske federacije v višini 10,0 mio EUR izkazane neto terjatve).

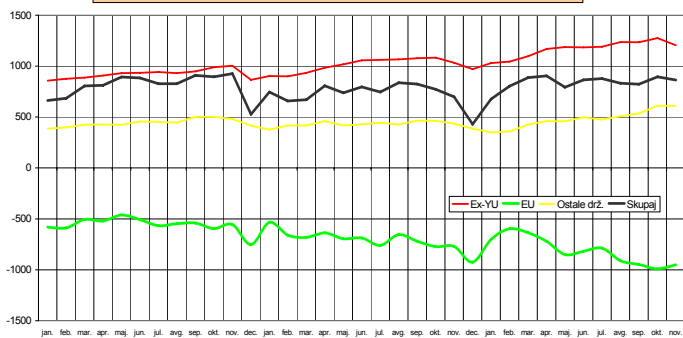

POSOJILA v mio EUR	januar-november		november 2008
	2007	2008	
A. MED NEPOVEZANIMI DRUŽBAMI			
A1. Terjatve	-1.530,2	-439,1	73,6
Banke	-1.352,6	-406,1	66,5
Ostali sektorji	-177,5	-33,0	7,1
A2. Obveznosti	3.586,2	1.895,4	-483,9
Uradni sektor	-42,4	-27,5	-5,0
Banke	3.087,7	1.324,0	-583,6
Ostali sektorji	540,9	599,0	104,6
A3. Neto (A1.+A2.)	2.056,0	1.456,3	-410,3
B. MED POVEZANIMI DRUŽBAMI - ostali kapital neposrednih naložb			
B1. Terjatve	-820,4	-442,3	24,4
B2. Obveznosti	744,0	830,8	45,5
B3. Neto (B1.+B2.)	-76,4	388,5	69,9
C. NETO POSOJILA (A3. +B3.)	1.979,6	1.844,7	-340,4

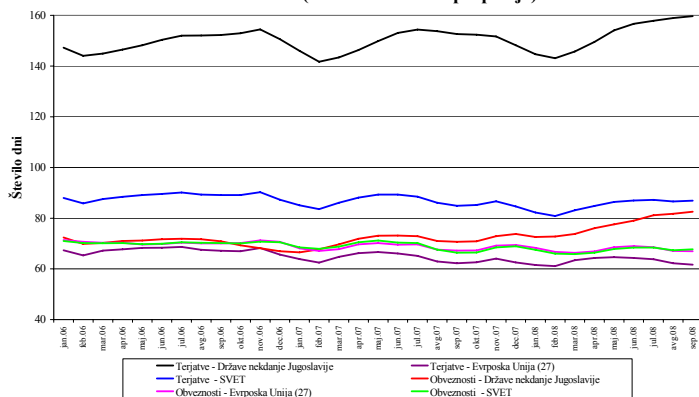

KRATKOROČNI KOMERCIALNI KREDITI (IZ NEPOSREDNEGA POROČANJA SKV; v mio EUR)	Neto stanja (terjatve minus obveznosti)															
	avgust 08				september 08				oktober 08				november 08			
	NN v Slo	Slo NN v tujini	ostali nerez.	skupaj	NN v Slo	Slo NN v tujini	ostali nerez.	skupaj	NN v Slo	Slo NN v tujini	ostali nerez.	skupaj	NN v Slo	Slo NN v tujini	ostali nerez.	skupaj
SKUPAJ	-81	913	1	832	-127	965	-17	821	-96	989	1	894	-108	959	13	863
EU	-68	123	-966	-911	-106	134	-976	-948	-80	104	-1014	-990	-86	122	-987	-950
Avstrija	-69	-37	-291	-397	-83	-35	-330	-448	-78	-60	-335	-473	-66	-51	-301	-418
Belgija	-3	3	-63	-63	-2	3	-61	-61	-2	2	-68	-68	-2	3	-66	-65
Francija	19	23	5	47	-2	23	-28	-7	13	24	-17	19	-1	23	-36	-14
Italija	1	21	-267	-246	-1	23	-258	-235	-4	23	-258	-238	-14	17	-275	-272
Nemčija	-7	29	-206	-184	-10	36	-202	-176	-5	28	-179	-155	3	40	-176	-134
Nizozemska	0	3	-44	-41	0	3	-53	-50	0	3	-53	-50	0	2	-52	-50
Poljska	0	25	55	80	0	24	60	84	0	25	70	95	0	22	64	87
ex-YU	-10	526	720	1236	-15	536	712	1234	-14	550	739	1275	-17	496	724	1203
Hrvaška	-12	271	341	601	-16	271	313	568	-15	264	311	559	-17	235	308	526
BIH	0	64	132	196	0	62	145	207	0	69	156	225	0	54	151	205
Makedonija	0	30	24	54	0	30	23	52	0	31	25	56	0	31	25	56
Srbija	2	153	192	347	1	166	200	366	1	179	215	395	1	167	209	377
Črna gora	0	8	31	39	0	8	32	40	0	8	32	40	0	8	32	40
Ruska federacija	0	215	145	360	0	245	138	383	0	282	143	425	0	290	145	435
ZDA	-1	11	39	50	-1	11	38	49	1	11	37	49	1	11	35	47

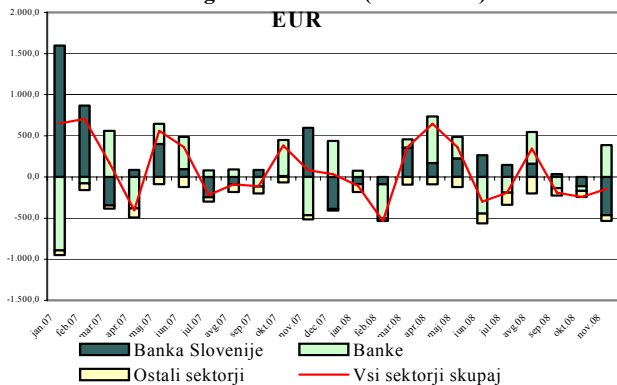
STANJA KRATKOROČNIH KOMERCIALNIH KREDITOV-NETO TERJATVE (v mio EUR)

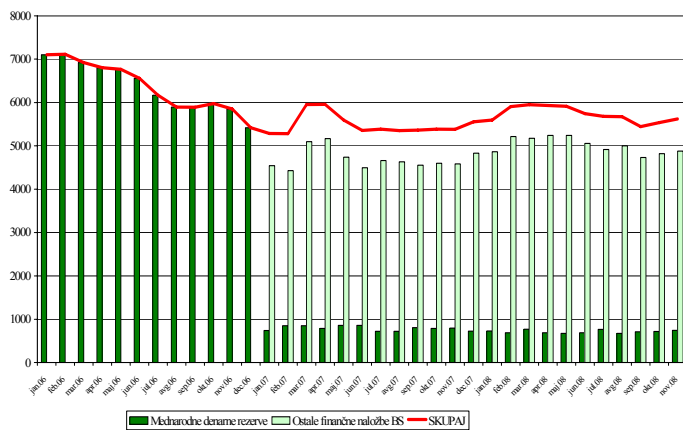
Plačilni roki (trimesečna drseča povprečja)

Gotovina in vloge -neto tokovi (2007-2008) v mio EUR

MEDNARODNE DENARNE REZERVE in OSTALE FINANČNE NALOŽBE BS v mio EUR

Stanje terjatev iz komercialnih kreditov do nerezidentov je po podatkih iz neposrednih poročil, vključno z oceno za manjkajoče podatke, **konec novembra 2008** znašalo 5.746,4 mio EUR, kar je za 4,03 % manj kot v predhodnem mesecu, **stanje obveznosti** pa je doseglo 4.883,2 mio EUR, kar je za 4,13 % manj kot v predhodnem mesecu. 48,45 % vsega stanja terjatev konec novembra 2008 je odpadlo na države EU (Nemčija 11,20 %, Italija 9,96 %, Avstrija 4,57 %), 40,11 % na druge evropske države (Hrvaška 13,64 %), 3,23 % na države EFTE, in 2,18 % na ZDA. Tudi največ obveznosti je bilo konec novembra 2008 odprtih do držav EU (76,49 %, od tega 15,92 % do Nemčije, 17,30% do Italije, 13,95% do Avstrije), 12,41% je bilo obveznosti do drugih evropskih držav, 5,77 % do držav EFTE ter 1,61 % do ZDA.

Konec novembra 2008 je bilo po podatkih iz neposrednih poročil, vključno z oceno manjkajočih podatkov (zaokroževanje na populacijo) izkazanih za 863,2 mio EUR neto terjatev iz naslova **kratkoročnega trgovinskega kreditiranja** Slovenije do tujine (**STANJA**), kar je za 3,49 % manj kot v predhodnem mesecu in za 23,59 % več kot konec oktobra 2007.

Stanje neto terjatev do skupine drugih evropskih držav je znašalo 1.698,9 mio EUR, od tega je bilo do držav bivše Jugoslavije odprtih za 1.203,3 mio EUR več terjatev kot obveznosti (do Hrvaške 526,0 mio EUR, do Srbije 376,9 mio EUR, do BIH pa 204,8 mio EUR). Do ZDA je bilo odprtih 46,9 mio EUR neto terjatev. Neto obveznosti so bile izkazane do držav EFTE (96,5 mio EUR, od tega do Švice 124,9 mio EUR, do Norveške pa neto terjatev v višini 33,1 mio EUR) in do držav EU (950,4 mio EUR, od tega do Avstrije 418,5 mio EUR, Italije 272,5 mio EUR, Cipra 167,6 mio EUR, Nemčije 133,7 mio EUR. Več terjatev kot obveznosti pa je bilo zabeleženih do Poljske 86,5 mio EUR, Romunije 74,1 mio EUR).

Plačilni roki (trimesečna drseča povprečja) na terjatvah so septembra 2008 znašali v povprečju 86,9 dni, kar predstavlja podaljšanje v primerjavi s septembrom 2007 (za 2,1 dni) ter podaljšanje v primerjavi s celoletnim povprečjem za leto 2007 (za 0,5 dni). Na obveznostih so plačilni roki (trimesečna drseča povprečja) znašali septembra 2008 v povprečju 67,7 dni in so bili v primerjavi s septembrom 2007 daljši za 1,3 dni, ter v primerjavi s celoletnim povprečjem leta 2007 krajši za 1,1 dni. Tako na terjatvah kot na obveznostih so bili plačilni roki do držav EU (najpomembnejši trgovinski partner Slovenije) krajši od svetovnega povprečja in do držav bivše Jugoslavije (drugi najpomembnejši trgovinski partner Slovenije) daljši od svetovnega povprečja.

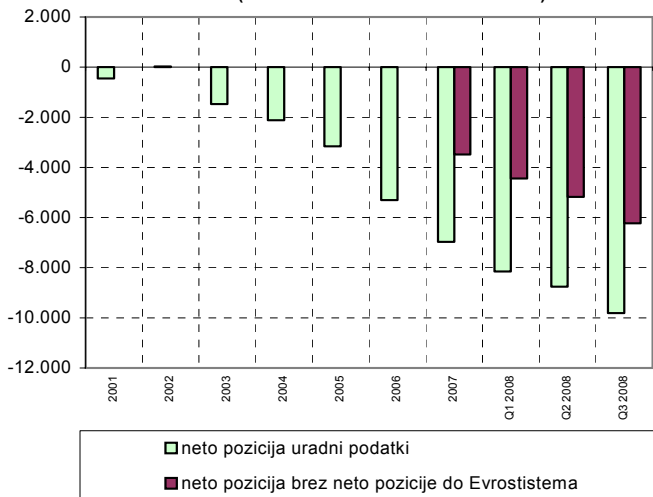
V obdobju januar-november 2008 je postavka **gotovina in vloge skoraj izravnana**, zabeležen je neto pritok v višini 8,8 mio EUR. Z januarjem 2007 so vključeni podatki o poziciji BS do Evrosistema (transakcije na računu 188000, ki prikazuje neto rezultat med prilivi in odlivi zaradi negotovinskega plačevanja v evrih preko sistema TARGET in STEP2). Od januarja 2007 naprej je v tej postavki metodološki prelom saj so v postavko gotovina in vloge iz mednarodnih denarnih rezerv preneseni podatki Banke Slovenije o terjatvah do držav članic EMU in o terjatvah v evrih do ostalih držav. V letu 2007 je uveden tudi sistem ocenjevanja gotovinskih transakcij z nerezidenti iz naslova potovanj in dohodkov od dela, ki so kot protipostavka transakcijam tekočega računa vključeni v postavko gotovina in vloge prebivalstva. **Novembra 2008** beleži postavka gotovina in vloge 146,3 mio EUR neto odtoka kapitala. Neto odtok je ta mesec beležila predvsem Banka Slovenije (464,8 mio EUR) ter ostali sektorji (70,3 mio EUR), banke pa so imele neto pritok (388,8 mio EUR).

Mednarodne denarne rezerve Slovenije so se na podlagi **transakcij novembra 2008** povečale za 17,0 mio EUR, prav tako tudi v enakem mesecu leta 2007 (za 28,0 mio EUR). V obdobju januar - november 2008 so se mednarodne denarne rezerve iz naslova transakcij zmanjšale za 15,9 mio EUR. **Konec novembra 2008** je stanje mednarodnih denarnih rezerv znašalo 743,4 mio EUR in so bile enake 0,3 - kratniku povprečnega mesečnega uvoza blaga in storitev v prvih enajstih mesecih leta 2008. Zmanjšanje stanja MDR konec januarja 2007 je posledica spremenjene statistične obravnave rezerv ob vstopu Slovenije v evro območje.

Slika: Neto pozicija stanja mednarodnih naložb Slovenije
2001 - 2008 (konec leta oz. četrletja v mio EUR)

STANJE MEDNARODNIH NALOŽB

30.09.2008 – datum preseka podatkov 15.12.2008

Neto pozicija

V obdobju od leta 2001 naprej je **neto pozicija** Slovenije iz naslova **stanja mednarodnih naložb** z izjemo leta 2002 negativna in se je povečala od 448,8 mio EUR konec leta 2001 na 9.810,7 mio EUR konec tretjega četrletja 2008. Serija podatkov stanja mednarodnih naložb se je z uvedbo evra v letu 2007 metodološko prelomila na imetjih v postavki mednarodne denarne rezerve, ter postavkah ostalih imetij, kamor se uvrščajo vsa imetja Banke Slovenije, ki so bila primerjalno s predhodnimi obdobji razvrščena v mednarodne denarne rezerve (so nominirana v EUR valuti ali pa so terjatev do izdajateljev iz območja EMU).

Konec tretjega četrletja 2008 se je negativna neto pozicija glede na konec leta 2007 povečala za 2.840,3 mio EUR.

Neposredne naložbe

Stanje **neposrednih naložb Slovenije v tujini** konec tretjega četrletja 2008 znaša 5.714,6 mio EUR, in se je glede na konec leta 2007 povečalo za 825,8 mio EUR. Struktura vrednosti neposrednih naložb Slovenije v tujini konec septembra 2008 kaže 65,1% lastniškega kapitala, preostalih 34,9% pa predstavljajo neto terjatve dolžniških instrumentov do tujih kapitalsko povezanih družb.

Konec septembra 2008 znaša stanje **tujih neposrednih naložb v Sloveniji** 10.317,3 mio EUR, konec leta 2007 pa 9.542,9 mio EUR. V strukturi vrednosti NN tujcev je konec septembra 2008 64,9% lastniškega kapitala, ostalo pa predstavljajo neto obveznosti dolžniških instrumentov tujih kapitalsko povezanih družb do domačih vlagateljev).

Podatki za lastniški kapital so ocenjeni na podlagi zadnjih znanih stanj (konec leta 2007) iz poročil o kapitalski povezanosti (SN) in tokov plačilne bilance v tekočem letu. Stanja lastniškega kapitala se od leta 2007 dalje poročajo po tržni vrednosti za družbe, ki kotirajo na borzi, za preostale družbe pa po knjigovodski vrednosti (pred tem obdobjem so se zbirale le knjigovodske vrednosti).

Naložbe v vrednostne papirje

Stanje **imetij iz naslova vrednostnih papirjev** konec septembra 2008 znaša 12.753,2 mio EUR, kar je 93,9 mio EUR manj kot konec leta 2007. Od leta 2007 dalje se zaradi spremembe definicije mednarodnih denarnih rezerv ob uvedbi evra, v postavko vrednostnih papirjev priključijo tudi vrednostni papirji v lasti Banke Slovenije, ki so bodisi nominirani v EUR ali pa so terjatev do rezidentov EMU (konec septembra 2008 dosežejo vrednost 4.236,7 mio EUR).

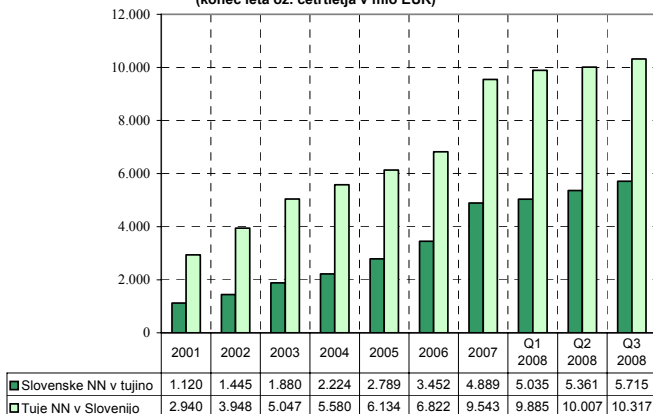
Konec septembra 2008 se je glede na konec leta 2007 znižalo stanje naložb v lastniške vrednostne papirje (za 1.147,5 mio EUR- večinoma pri ostalih sektorjih) medtem, ko se je stanje naložb v dolžniške vrednostne papirje povečalo skupno za 1.568,7 mio EUR.

Stanje **obveznosti do tujine iz naslova vrednostnih papirjev** je konec septembra 2008 doseglo vrednost 4.927,0 mio EUR, kar je 335,1 mio EUR več ko konec leta 2007. Medtem, ko so se tudi na strani obveznosti stanja lastniških vrednostnih papirjev konec septembra 2008 glede na konec 2007 zmanjšala (za 521,0 mio EUR) se je stanje naložb tujcev v slovenske dolžniške vrednostne papirje povečalo za 856,1 mio EUR. K temu povečanju je največ prispeval državni sektor z izdajo novih evro-obveznic, ki so jih skoraj v celoti kupili nerezidenti.

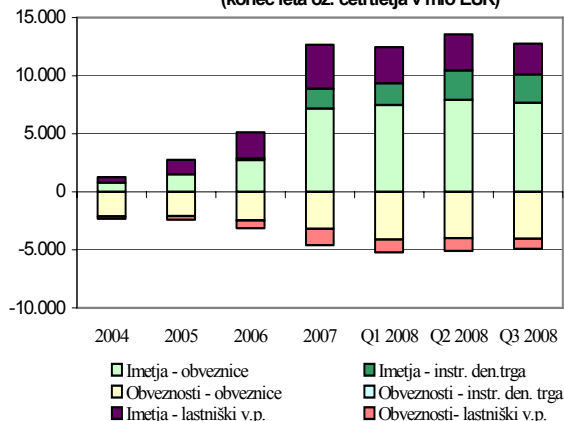
Finančni derivativi

Podatki o terjativah so na voljo od leta 2003, ko je stanje znašalo 0,3 mio EUR. Stanje imetij tega instrumenta je zanemarljivo v primerjavi z neposrednimi naložbami ali vrednostnimi papirji in je konec septembra 2008 doseglo 21,3 mio EUR.

Slika: Neposredne naložbe 2001 - 2008
(konec leta oz. četrletja v mio EUR)

Slika: Naložbe v vrednostne papirje 2004 - 2008
(konec leta oz. četrletja v mio EUR)

Ostale naložbe

Komercialni krediti

Stanje komercialnih kreditov (med nepovezanimi osebami), **odobrenih tujini**, je konec septembra 2008 znašalo 4.448,4 mio EUR in se je glede na konec leta 2007 povečalo za 636,2 mio EUR. Stanje komercialnih kreditov (med nepovezanimi osebami), **najetih v tujini**, je konec septembra 2008 doseglo 4.433,8 mio EUR kar je 395,6 mio EUR več kot konec leta 2007. Neto pozicija komercialnih kreditov med nepovezanimi osebami konec septembra 2008 skoraj izravnana (neto terjate v znesku 15 mio EUR).

Posojila

Stanje posojil med nepovezanimi osebami, **odobrenih tujini**, je konec septembra 2008 za 281,0 mio EUR nižje, kot je bilo konec leta 2007, in je doseglo vrednost 3.720,0 mio EUR. 87% vseh danih posojil je odobril tujini bančni sektor. Stanje posojil (med nepovezanimi osebami), **najetih v tujini**, je konec septembra 2008 doseglo 18.210,9 mio EUR, kar je za 16,6% več kot konec leta 2007. V letu 2008 se je zadolževal predvsem bančni sektor (1.878,9 mio EUR povečanja zadolženosti glede na konec leta 2007), vsi ostali sektorji pa so se v enakem obdobju dodatno zadolžili za 714,5 mio EUR.

Gotovina in vloge

Imetja iz naslova gotovine in vlog so konec septembra 2008 znašala 8.521,8 mio EUR. Postavka ima v letu 2007 metodološki prelom, ker se vanjo priključijo imetja Banke Slovenije v obliki gotovine in vlog, ki ne izpolnjujejo kriterijev za uvrstitev med mednarodne denarne rezerve v pogojih evra kot nacionalne valute. Iz tega naslova je konec septembra 2008 zabeleženo 495,5 mio EUR stanja imetij Banke Slovenije. Sektor prebivalstva v postavki gotovina in vloge vključuje podatke Banke za mednarodne poravnave (BIS) o vlogah domačega prebivalstva pri bankah v državah članicah BIS, od leta 2001 dalje pa je vključena tudi ocena o stanju tuje gotovine, ki jo gospodinjstva hranijo doma. Konec leta 2007 sektorju prebivalstva pripisujemo 3.613,7 mio EUR stanja tuje gotovine (oziroma drugih instrumentov, ki izvirajo iz gotovinskih transakcij).

V letu 2007 stanje gotovine sektorja prebivalstva ocenjujemo na podlagi ocen gotovinskih transakcij iz naslova turizma in dohodkov od dela. V sistemu monetarne unije namreč transakcij z nerezidenti ni mogoče več ločevati na osnovi valute transakcije. Ocenjujemo, da je prebivalstvo imelo konec septembra 2008 5.344,2 mio EUR premoženja, ki izvira iz gotovinskih transakcij z nerezidenti, ni pa nujno še vedno v obliki gotovine (temveč je lahko že v obliki kupljenih nepremičnin v tujini, vrednostnih papirjev, i.t.d.).

Konec septembra 2008 so **obveznosti** instrumenta gotovina in vloge dosegle 8.408,2 mio EUR, od tega pripada bančnemu sektorju 56,6%, ostalih 42% pa pripada sektorju Banke Slovenije, kamor se od leta 2007 naprej vključuje tudi stanje neto pozicije do Evrosistema.

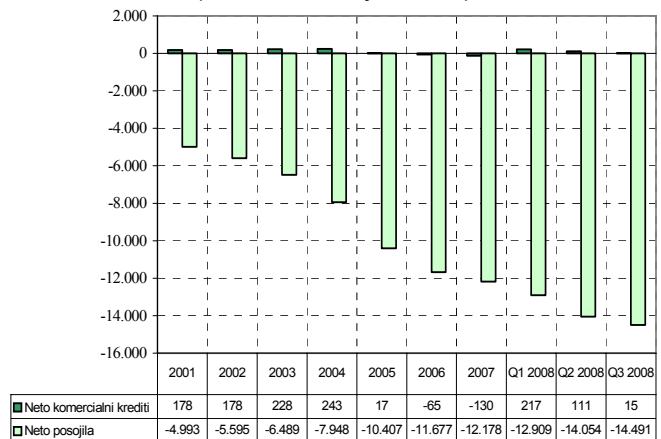
Ostale terjatve in obveznosti

Ostale terjatve so po velikosti relativno nepomemben instrument saj konec septembra 2008 predstavljajo 1,8% vseh imetij in se bistveno ne spreminjajo. **Ostale obveznosti** predstavljajo po vrednosti instrumenta zanemarljiv delež celotnih obveznosti (le 0,2%).

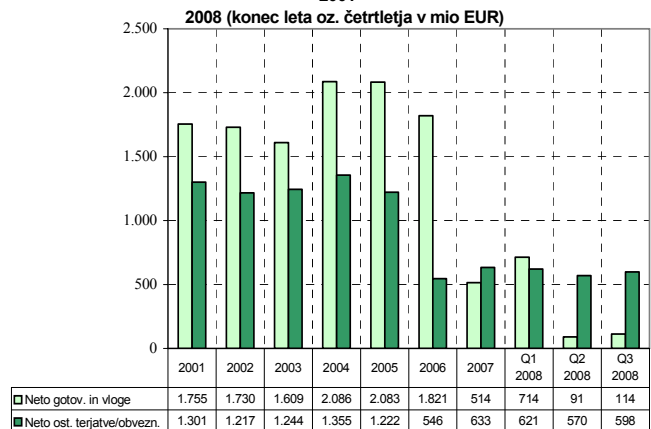
Mednarodne rezerve

Stanje mednarodnih denarnih rezerv je konec septembra 2008 znašalo 708,9 mio EUR. Beleženje te postavke ima v letu 2007 metodološki prelom zaradi drugačne definicije mednarodnih denarnih rezerv v pogojih evra. Skupne finančne naložbe centralne banke v tujini so konec septembra 2008 znašale 5.441 mio EUR.

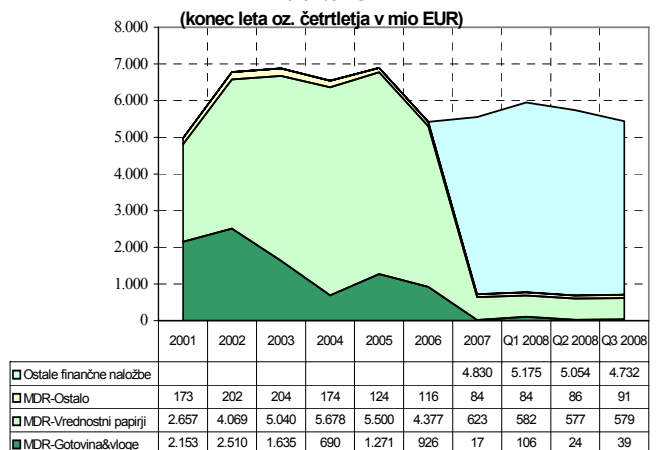
Slika: Neto komerc. krediti in posojila 2001 - Q2 2008
(konec leta oz. četrtertja v mio EUR)

Slika: Neto gotovina in vloge ter ostale terjatve/obveznosti
2001 -
2008 (konec leta oz. četrtertja v mio EUR)

Slika: Mednarodne rezerve 2001 - Q 2008 in ostale finančne
naložbe BS
(konec leta oz. četrtertja v mio EUR)

STANJE MEDNARODNIH NALOŽB PO DRŽAVAH OZ. SKUPINAH DRŽAV (v mio EUR)
30.09.2008 (datum preseka podatkov 15.12.2008)

Države oz. skupine držav	Neto pozicija	Skupaj	Imetja					Skupaj	Obveznosti			
			Neposredne naložbe v tujini	Naložbe v tuje vrednostne papirje	Finančni derivativi	Ostale naložbe	Mednarodne rezerve		Neposredne naložbe v Sloveniji	Tuje naložbe v vrednostne papirje	Finančni derivativi	Ostale naložbe
Svet	-9.811	36.570	5.715	12.753	21	17.372	709	46.381	10.317	4.927	0	31.136
Evropska unija, od tega	-18.348	21.636	968	10.319	21	10.121	209	39.984	8.531	2.179	0	29.274
Avstrija	-11.780	2.262	133	710	9	1.409	0	14.041	4.695	310	0	9.036
Belgija	-2	958	-3	613	0	348	0	960	277	183	0	500
Francija	-79	1.877	31	1.493	2	351	0	1.956	772	7	0	1.176
Irska	-353	934	1	767	0	166	0	1.288	-1	1	0	1.287
Italija	-294	1.327	41	474	0	811	0	1.620	527	24	0	1.070
Nemčija	-3.831	3.801	154	2.447	8	1.192	0	7.632	634	105	0	6.892
Nizozemska	301	1.487	286	1.005	1	195	0	1.186	792	40	0	353
Velika Britanija	-1.367	1.355	31	656	0	527	141	2.723	94	369	0	2.260
EU institucije	-1.587	4.068	0	51	0	3.949	68	5.654	0	0	0	5.654
EFTA	-905	919	54	115	0	731	19	1.823	1.272	80	0	472
Druge evropske države, od tega	8.333	9.675	4.401	698	0	4.575	0	1.342	360	141	0	841
Bosna in Hercegovina	1.210	1.378	650	102	0	626	0	168	21	3	0	145
Hrvaška	2.369	3.024	1.209	153	0	1.662	0	655	280	63	0	312
Srbija	2.786	3.026	1.635	226	0	1.165	0	240	21	72	0	147
Makedonija	530	544	176	42	0	326	0	14	0	0	0	14
ZDA	1.032	1.341	25	909	0	161	245	309	47	147	0	115
Ostale države	1.351	1.913	267	712	0	762	172	562	108	66	0	388
Nerazvrščeno*	-1.274	1.086	0	0	0	1.022	64	2.360	0	2.314	0	46

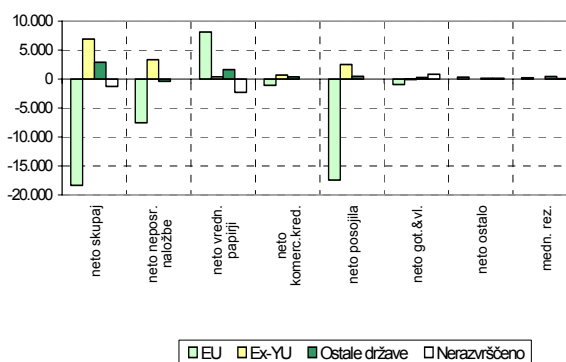
* V 'Nerazvrščeno' so vključeni: (a) podatki o delu terjatev do drugih naslednic na ozemlju nekdanje SFRJ, ki jih poroča Sklad za sukcesijo RS; (b) podatki o dolžniških vrednostnih papirjih, izdanih na trgih v tujini; (c) podatki, katerih vir ne omogoča razdelitve po državah.

Po podatkih na dan 30.09.2008 (datum preseka podatkov 15.12.2008) sta negativni neto poziciji (terjatve < obveznosti) zabeleženi pri EU (-18.348 mio EUR) in EFTI (-905 mio EUR). Med posamičnimi državami največja negativna neto pozicija (-11.780 mio EUR) pripada **Avstriji** in sicer večinoma zaradi posojil, avstrijskih neposrednih naložb in vlog nerezidentov pri bankah (skupaj 14.041 mio EUR obveznosti). Stanje slovenskih terjatev do Avstrije znaša 2.262 mio EUR in je pretežno v obliki gotovine in vlog bančnega in ostalih sektorjev ter vrednostnih papirjev. Negativna pozicija do EU institucij v višini 1.587 mio EUR izvira večinoma iz neto pozicije do Evrosistema (3.584 mio EUR) na strani imetij do Evropskih institucij pa med večjimi postavkami beležimo oceno natečenih gotovinskih transakcij z rezidenti EMU področja, ki znaša konec septembra 3.676 mio EUR in predstavlja terjatev do ECB.

Naslednji večji negativni neto poziciji sta zabeleženi pri **Nemčiji** (-3.831 mio EUR) in **Veliki Britaniji** (-1.367 mio EUR).

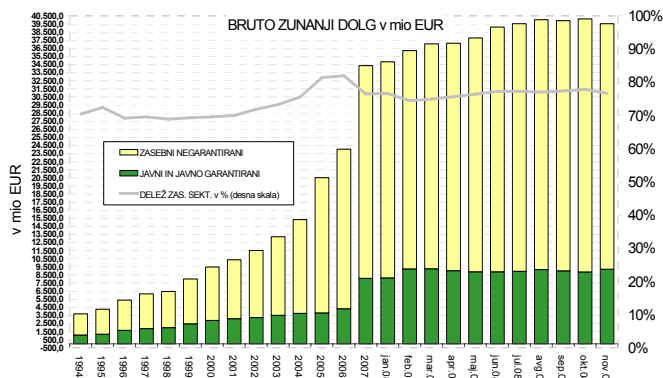
Z drugimi evropskimi državami (brez EU in Efte) podatki izkazujejo pozitivno neto pozicijo v višini 8.333 mio EUR (terjatve > obveznosti). Najvišjo pozitivno neto pozicijo dosega Slovenija s **Srbijo** (2.786 mio EUR), **Hrvaško** (2.369 mio EUR) ter Bosno in Hercegovino (1.210 mio EUR).

Slika: Neto pozicije postavk stanja mednarodnih naložb Slovenije po državah (konec septembra 2008 v mio EUR)

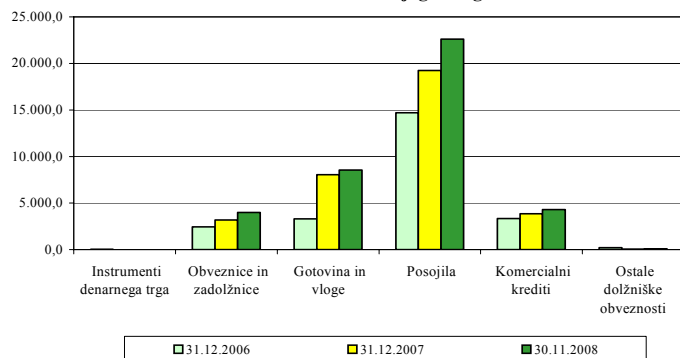

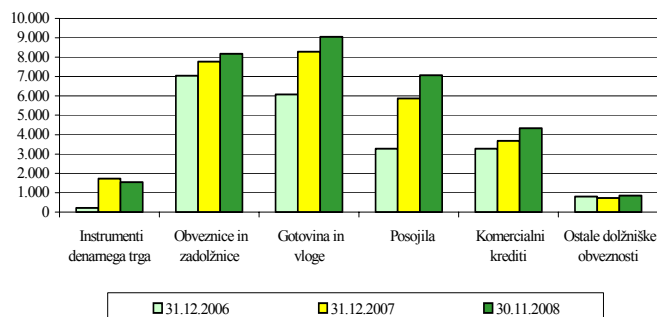
BRUTO ZUNANJI DOLG - v mio EUR										
	31.12.2001	31.12.2002	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007	30.09.2008	31.10.2008	30.11.2008
BRUTO ZUNANJI DOLG - STANJE	10.386	11.524	13.225	15.343	20.508	24.034	34.358	39.919	40.120	39.546
1. DRŽAVNI SEKTOR	2.506	2.428	2.431	2.267	2.156	2.382	3.026	3.767	3.701	3.730
1.1. Kratkoročni	15	66	40	21	31	33	0	0	0	0
1.1.1. Instrumenti denarnega trga	3	56	32	13	21	24	0	0	0	0
1.1.2. Posojila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1.3. Komerčni krediti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1.4. Ostale dolžniške obveznosti	11	10	8	8	9	9	0	0	0	0
1.2. Dolgoročni	2.491	2.362	2.391	2.246	2.125	2.349	3.026	3.767	3.701	3.730
1.2.1. Obveznice in zadolžnice	1.908	1.894	2.008	1.865	1.762	2.108	2.832	3.596	3.517	3.551
1.2.2. Posojila	583	468	382	381	363	241	194	171	184	179
1.2.3. Komerčni krediti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.4. Ostale dolžniške obveznosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. DENARNA OBLAST	0	33	30	36	9	16	3.588	3.646	3.561	3.789
2.1. Kratkoročni od tega	0	33	30	36	9	16	3.588	3.646	3.561	3.789
2.1.3. Gotovina in vloge	0	33	30	36	9	16	3.588	3.646	3.561	3.789
2.2. Dolgoročni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. BANKE	1.969	2.425	3.445	4.854	8.643	11.019	16.216	18.508	18.770	18.021
3.1. Kratkoročni	406	440	573	625	1.463	1.592	3.111	4.092	4.411	3.515
3.1.1. Instrumenti denarnega trga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.1.2. Posojila	1	11	6	49	537	204	1.509	2.316	2.507	1.683
3.1.3. Gotovina in vloge	396	383	558	543	862	1.342	1.563	1.731	1.860	1.789
3.1.4. Ostale dolžniške obveznosti	8	46	9	33	65	46	39	44	45	43
3.2. Dolgoročni	1.563	1.985	2.873	4.229	7.179	9.427	13.106	14.416	14.358	14.506
3.2.1. Obveznice in zadolžnice	0	20	33	221	336	332	353	447	436	437
3.2.2. Posojila	1.328	1.622	2.278	3.206	5.393	7.150	9.866	10.937	10.902	11.098
3.2.3. Gotovina in vloge	162	279	506	744	1.450	1.945	2.887	3.031	3.020	2.971
3.2.4. Ostale dolžniške obveznosti	73	64	55	58	0	0	0	0	0	0
4. OSTALI SEKTORJI	5.107	5.669	6.159	7.054	8.286	9.499	7.551	9.323	9.338	9.234
4.1. Kratkoročni	1.793	1.787	1.832	1.977	3.040	3.565	3.975	4.730	4.823	4.635
4.1.1. Instrumenti denarnega trga	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1.2. Posojila	27	13	81	24	101	68	136	270	303	321
4.1.3. Gotovina in vloge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1.4. Komerčni krediti	1.690	1.693	1.663	1.862	2.848	3.330	3.830	4.435	4.492	4.289
4.1.5. Ostale dolžniške obveznosti	64	82	88	92	91	166	10	26	28	25
4.2. Dolgoročni	3.315	3.882	4.327	5.077	5.246	5.934	3.576	4.593	4.516	4.599
4.2.1. Obveznice in zadolžnice	26	22	28	10	13	17	6	4	4	4
4.2.2. Posojila	3.224	3.819	4.266	5.040	5.219	5.912	3.553	4.559	4.481	4.564
4.2.3. Gotovina in vloge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2.4. Komerčni krediti	60	38	30	17	7	3	12	17	17	18
4.2.5. Ostale dolžniške obveznosti	6	4	2	10	7	2	5	13	13	13
5. NEPOSREDNE NALOŽBE:										
MEDPODJETNIŠKA POSOJILA	804	969	1.160	1.132	1.415	1.118	3.977	4.675	4.749	4.772
5.1. Dolžniške obveznosti do povezanih podjetij	130	163	185	131	433	191	231	234	272	289
5.2. Dolžniške obveznosti do neposrednih investitorjev	674	806	974	1.001	981	928	3.746	4.442	4.478	4.483
NETO ZUNANJI DOLG	-1.427	-2.555	-1.716	-882	936	3.355	6.300	8.601	8.351	8.515

Instrumenti bruto zunanega dolga

Imetja po dolžniških instrumentih

NETO POZICIJA DOLŽNIŠKIH INSTRUMENTOV (terjatve-obveznosti) v mio EUR

	31.12.2006	31.12.2007	30.11.2008
Instrumenti denarnega trga	189	1.733	1.550
Obveznice in zadolžnice	4.580	4.582	4.181
Gotovina in vloge	2.777	245	506
Posojila (vključno z NN)	-11.419	-13.368	-15.555
Komercialni krediti	-58	-164	34
Ostale dolžniške obveznosti	576	673	770
SKUPAJ	-3.355	-6.300	-8.514

SEKTORSKA RAZČLETNITEV dolga med kapitalno povezanimi družbami

	q2 2007	q3 2007	q4 2007	q1 2008	q2 2008	q3 2008
TERJATVE v mio EUR	2.330	2.476	2.600	2.729	2.849	3.063
od tega sektorsko v %						
Nebančne finančne družbe (S.123, 124, 125)	10	12	15	14	15	14
Nefinančne družbe (S.11)	90	88	85	86	85	86
OBVEZNOSTI v mio EUR	3.393	3.732	3.977	4.221	4.234	4.675
od tega sektorsko v %						
Nebančne finančne družbe (S.123, 124, 125)	61	58	60	61	64	61
Nefinančne družbe (S.11)	39	42	40	39	36	39

BRUTO ZUNANJI DOLG

Stanje bruto zunanega dolga je na dan 30.11.2008 znašalo 39.546 mio EUR in se je glede na oktober 2008 zmanjšalo za 574 mio EUR.

Skupno povečanje bruto zunanega dolga v letu 2008 znaša 5.188 mio EUR. K temu povečanju je prispeval državni sektor 13,56%, bančni sektor 34,79%, Banka Slovenije 3,9% in ostali sektorji ob upoštevanju dolžniških instrumentov, ki izvirajo iz neposrednih naložb 47,76%. V državnem sektorju se je v tem obdobju dolgoročni dolg povečal za 704 mio EUR (obveznice in zadolžnice so se povečale za 719 mio EUR, posojila pa zmanjšala za 15 mio EUR). Pri bančnem sektorju sta se povečala dolgoročni dolg (1.400 mio EUR, od tega posojila za 1.232 mio EUR, obveznice in zadolžnice za 84 mio EUR ter gotovina in vloge prav tako za 84 mio EUR) in kratkoročni dolg (404 mio EUR, od tega gotovina in vloge za 226 mio EUR, posojila za 174 mio EUR, ostale dolžniške obveznosti pa za 4 mio EUR). V Banki Slovenije se je v tem obdobju dolg povečal za 201 mio EUR v obliki gotovine in vlog. Stanje bruto zunanega dolga na ostalem sektorju ob upoštevanju dolžniških instrumentov, ki izvirajo iz neposrednih naložb, znaša na dan 31.12.2007 11.528 mio EUR, konec novembra 2008 pa 14.006 mio EUR).

Delež zasebnega negarantiranega dolga se je konec novembra 2008 zmanjšal na 76,7% glede na oktober 2008 (77,9%).

Dolg državnega sektorja je konec novembra 2008 znašal 3.730 mio EUR oz. 9,43% celotnega dolga. Dolg Banke Slovenije je konec novembra 2008 dosegel 3.789 mio EUR in se je povečal v primerjavi z oktobrom 2008 za 228 mio EUR. Večino dolga Banke Slovenije predstavlja neto pozicija do Evrosistema, ki se vodi preko Banke Slovenije in je konec novembra 2008 znašala 3.699 mio EUR. Najbolj zadolžena sta bančni (44,57%) in ostali sektor (23,35%). Na bančnem sektorju se je stanje dolga v primerjavi z mesecem oktobrom 2008 zmanjšalo za 749 mio EUR. Zmanjšal se je kratkoročni dolg (za 896 mio EUR, od tega posojila za 824 mio EUR, gotovina in vloge za 71 mio EUR, obveznice in zadolžnice pa za 2 mio EUR). Dolgoročni dolg se je povečal za 148 mio EUR (posojila za 196 mio EUR, obveznice in zadolžnice 1 mio EUR, gotovina in vloge pa zmanjšale za 49 mio EUR). Na ostalem sektorju se je stanje dolga zmanjšalo za 104 mio EUR (dolgoročni za 188 mio EUR, kratkoročni pa povečal za 83 mio EUR).

Struktura obveznosti dolžniških instrumentov v novembru 2008 kaže največji delež v obliki posojil (57,2%), ostali pomembnejši instrumenti pa so še: gotovina in vloge (21,6%), obveznice in zadolžnice (10,1%) ter komercialni krediti (10,9%). V časovni vrsti bruto zunanega dolga predstavljajo posojila vrednostno pretežni del zunanega dolga.

Struktura imetij dolžniških instrumentov kaže drugačno razporeditev kot pri obveznostih. Največji del imetij do nerezidentov imajo konec novembra 2008 slovenski rezidenti v obliki gotovine in vlog (29%), sledijo imetja v obliki obveznic in zadolžnic (26%), posojil (23%) ter komercialnih kreditov (14%).

Neto pozicija dolžniških instrumentov se je v letu 2005 prevesila v neto dolg in konec novembra 2008 dosega 8.514 mio EUR. Slovenski rezidenti so neto zadolženi v obliki posojil (15.555 mio EUR), medtem ko ostali dolžniški instrumenti kažejo neto imetja, od tega največ instrument obveznic in zadolžnic (4.181 mio EUR). Sledijo instrumenti denarnega trga (1.550 mio EUR), ostale dolžniške obveznosti (770 mio EUR), gotovina in vloge (506 mio EUR) in komercialni krediti (34 mio EUR).

Glede na kapitalno povezanost je novembra 2008 87,93% dolga med kapitalno nepovezanimi družbami, 12,07% pa med kapitalno povezanimi družbami (decembra 2006 pa 4,6%)*. Dolg med kapitalno povezanimi družbami pripada konec tretjega kvartala večinoma (61%) nebančnim finančnim družbam, preostanek pa dolgujejo nefinančne družbe.

V celotni strukturi dolga predstavlja dolgoročni dolg kapitalno nepovezanih družb 57,74%, kratkoročni pa 30,19% celotne vrednosti.

*V sistemu poročanja dolžniških instrumentov (od januarja 2007 dalje) se med neposredne naložbe poleg dolgov do neposrednega vlagatelja vključujejo tudi morebitni dolgovi do drugih družb v njegovi skupini.

METODOLOŠKA POJASNILA

1. OCENA REINVESTIRANIH DOBIČKOV

Podatki o reinvestiranih dobičkih za leto 2008 še niso na voljo, zato je v mesečne podatke vključena ocena (od triletnega mesečnega povprečja dejanskih podatkov o celotnih dobičkih, zmanjšanih za izredne dobičke (vir so letna poročila o naložbah), se odštevajo dividende in drugi dobički, izplačani v tekočem mesecu). Ocena bo v letu 2009 zamenjana z dejanskimi podatki o reinvestiranih dobičkih za leto 2008.

2. STATISTIČNA OBRAVNAVA MEDNARODNIH DENARNIH REZERV ob vstopu Slovenije v Evro območje

Z vstopom v Ekonomsko in monetarno unijo se je Slovenija uvrstila med države, ki nimajo svoje lastne monetarne politike, temveč so udeležene v skupni monetarni politiki držav članic. Banka Slovenije je postala ena izmed članic Evropskega sistema centralnih bank, ki s svojim deležem nacionalnih mednarodnih denarnih rezerv prispeva k skupnim mednarodnim denarnim rezervam Ekonomske in monetarne unije.

V primerjavi s stanjem pred 1.1.2007 se je statistična obravnava mednarodnih denarnih rezerv v pogojih evra kot nacionalne valute spremenila. Slovenija po tem datumu med mednarodnimi denarnimi rezervami poleg monetarnega zlata, rezervne tranše ter SDR prikazuje le tisti del prvovrstnih deviznih rezerv, ki je nominiran v ne-evro valuti in plasiran v ne-EMU države. Tak koncept mednarodnih denarnih rezerv imajo tudi vse ostale države članice EMU.

Uvedba evra je v začetku leta 2007 pomenila približno 85% zmanjšanje obsega mednarodnih denarnih rezerv Banke Slovenije v primerjavi s stanjem pred tem. To 85% zmanjšanje pomeni le prerazporeditev iz statistično definirane instrumenta mednarodnih denarnih rezerv na ustrezne druge instrumente (gotovina in vloge ter vrednostni papirji) v okviru finančnega računa.

Pri ostalih državah članicah je ob uvedbi evra prav tako opazen padec obsega mednarodnih denarnih rezerv. V povprečju so se starim državam članicam EMU rezerve zmanjšale za dobrih 30%, kar pomeni, da so imele na točki uvedbe evra 30% rezervnih imetij takih, ki so bila bodisi nominirana v valutah, ki jih je nasledil evro, bodisi v finančnih instrumentih izdajateljev rezidentov EMU območja.

Zaradi zgoraj navedenega so opravljene naslednje metodološke spremembe:

POSTAVKA TERJATVE / MEDNARODNE REZERVE (izključitev naložb v državah članicah EMU in naložb v ostalih državah, če so v EUR - s 01.01.2007)

Ta del podatkov se prenese v postavke TERJATVE/NALOŽBE V VREDNOSTNE PAPIRJE/BANKA SLOVENIJE oz. OSTALE NALOŽBE/GOTOVINA IN VLOGE/BANKA SLOVENIJE.

POSTAVKA TERJATVE/NALOŽBE V VREDNOSTNE PAPIRJE/BANKA SLOVENIJE (vključitev naložb v vrednostne papirje držav članic EMU in naložb v vrednostne papirje ostalih držav, če so izdani v EUR - s 01.01.2007)

Ta del podatkov se prenese iz postavke MEDNARODNE REZERVE.

POSTAVKA TERJATVE/ OSTALE NALOŽBE/ GOTOVINA IN VLOGE/ BANKA SLOVENIJE (vključitev naložb v državah članicah EMU in naložb v ostalih državah, če so v EUR - s 01.01.2007)

Ta del podatkov se prenese iz postavke MEDNARODNE REZERVE.

3. POZICIJA BANKE SLOVENIJE DO EVROSISTEMA

POSTAVKA OBVEZNOSTI/ GOTOVINA IN VLOGE/ BANKA SLOVENIJE (vključitev pozicije BS do Evrosistema s 01.01.2007)

Z letom 2007 je v PLAČILNO BILANCO, STANJE MEDNARODNIH NALOŽB IN ZUNANJI DOLG po priporočilih ECB vključen račun Banke Slovenije 188000 (pozicija BS do Evrosistema), ki prikazuje neto rezultat med prilivi in odlivi zaradi negotovinskega plačevanja v evrih preko sistema TARGET in STEP2.

4. OCENA PROTIPOSTAVKE GOTOVINSKIH TRANSAKCIJ Z NEREZIDENTI IZ NASLOVA POTOVANJ IN DOHODKOV OD DELA

Z vstopom v EMU je bilo potrebno spremeniti metodologijo zajema oziroma ocenjevanja podatkov iz naslova gotovinskih transakcij z nerezidenti, ki so del postavk tekočega računa v kapitalnem računu pa viri podatkov od 2007 zaradi uvedbe skupne valute niso več vsebovali teh transakcij. Gotovina prebivalstva se sedaj ocenjuje kot vsota razlik med gotovinskimi prilivi in odlivi iz naslova turizma (celoten turizem zmanjšan za negotovinski del (kreditne kartice, organizirana potovanja s strani potovalnih agencij)) in gotovinskimi prilivi in odlivi iz naslova dohodkov od dela.

5. SPREMEMBE V LETU 2008:

NOV VIR – MESEČNO POROČILO O NEPOSREDNIH NALOŽBAH – SN-T

Z januarjem 2008 je za postavko neposredne naložbe (vključno s postavkami povezanimi z dohodki od neposrednih naložb) uveden nov sistem mesečnega poročanja – poročilo SN-T. Na poročilu se poročajo transakcije po obračunskem sistemu, in sicer: povečanje/zmanjšanje deleža neposredne naložbe in izplačane dividende.

6. Nacionalna plačilna bilanca v pogojih monetarne unije –sistem direktnega poročanja

Banka Slovenije postopoma uvaja sistem direktnega poročanja v plačilni bilanci, kar ji narekuje evropska regulativa, še zlasti pa delovanje Uredbe EC 2560/2001 o čezmejnih plačilih. Sistem direktnega poročanja zato nadomešča podatke, ki so doslej temeljili na podatkih plačilnega prometa s tujino preko domačih poslovnih bank in podatke o plačilih preko računov v tujini.

Sistem direktnega poročanja je že uveden za postavke:

- blagovna menjava (podatki intra in ekstrastata),
- izvoz in uvoz potovanj (podatki anket SURS od 2005 dalje),
- dolžniški in lastniški vrednostni papirji ter dohodki teh instrumentov (podatki KDD – od septembra 2003 dalje, poročilo VRP-od septembra 2003 , DVP- od januarja 2007 ter SN – od januarja 2008 dalje)
- neposredne naložbe- lastniški kapital (poročilo SN od januarja 2008 dalje),
- posojila in ostali dolžniški instrumenti (poročilo KRD od januarja 2007 dalje, poročilo PORFI za bančni sektor- od januarja 2005 dalje),
- kratkoročni komercialni krediti (poročilo SKV od 2002 dalje),
- mednarodne denarne rezerve in ostale postavke plačilne bilance sektorja centralna banka.

Sistem direktnega poročanja bo še uveden za:

- izvoz in uvoz storitev razen potovanj,
- finančne derivative Banke Slovenije,
- finančne derivative ostalih sektorjev.